Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
недеља
5 марта 1939
Година V
Бр. 54 (1.133)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација: Краља Александра. 7. — Телефони ; 21-06. — 21 05 Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

КРИЗА У ЧЕШКО-СЛОВАЧКОЈ

Г. Геринг у Риму

Владиним трупама у Шпанији стижу нова појачања

Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник говориће у прекоокеанској емисији

Затим ће говорити претседник владе г. Цветковић и министар г. Томић

Београд, 4 марта. — У недељу 5 о. м., Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник Павле први пут ће говорити преко радиа у прекоокеанској емисији која ће се одржати поводом отварања светске изложбе у Њујорку. Пренос почиње у 19.30 часова са Београдске радио станице. Уводну реч имаће Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник, а говориће и претседник владе г. Драгиша Цветковић као и министар трговине и индустрије г. Јеврем Томић.

—o—

ПОСРЕДОВАЊЕ У НЕСПОРАЗУМУ КАКО БИ ГАНДИ ОДУСТАО ОД ГЛАДОВАЊА

Бомбај, 4 марта. (А.А.) Рајтер јавља:

Парламент и министри телеграфски су упутили молбу вицекраљу Индије да посредује у неспоразуму који је настао између г. Гандија и владара државе Рацкот Такоре Сахиба, како би г. Ганди одустао од свог гладовања.

Лондон, 4 марта. (А. А.) ДНБ јавља:

Према вестима из Рацкота, предат је г. Гандију одговор махараџе у седам часова, пошто је г. Ганди започео штрајк постом.

Званично се саопштава да поткраљ Индије не намерава да се меша у овај спор, пошто сматра да је чисто лично природе.

Праг, 4 марта. (А.А.) — Рајтер јавља:

Синоћ су прекинути разговори између прашке владе и словачких министара, па се верује да је настала криза, која би имала последица за будућност садашњег уређења Чешкословачке државе.

Према вестима са меродавног места, претседник чешкословачке владе г. Беран одбио је извесне тражње словачких министара, док му они не дају гаранцију о томе како замишљају будуће односе Словачке и Чешкословачке државе.

Г. Геринг се у Риму састаје са г. Мусолинијем

Берлин, 4 марта. (А.А.) — Рајтер јавља:

Маршал г. Геринг стиже данас у Рим. Иако ће бити у сасвим приватној посети, маршал г. Геринг имаће прилике да се састане са својим пријатељима из Италије, међу којима и са Дучеом.

Пошто се г. Геринг не осећа сасвим добро он неће отправљати своје многобројне послове које води у Рајху.

После оставке г. Азање ситуација још увек нејасна

Бургос, 4 марта. (А.А.) — ДНБ јавља:

Један новинар који је дуже времена боравио у универзитетској вароши у Мадриду саопштава да стално пристижу нова појачања владиним трупама. На републиканској станици не запажа се никаква војничка делатност. Већ неколико дана није републиканска артиљерија испалила ниједан метак. Број избеглица који напуштају редове републиканаца расте свакодневно.

Париз, 4 марта. (А.А.) — Авас јавља:

У шпанским круговима саопштава се да претседник Кортеса г. Мартинез Барио није донео још никакву одлуку у вези са ситуацијом насталом после оставке г. Азање. Претседник Кортеса вероватно ће дати данас изјаву о својој одлуци.

Бургос, 4 марта. (А. А.) Агенција Стефани јавља:

Читава националистичка Шпанија преплављена је трупама и дугим поворкама камиона са животним намирницама ,које се крећу у правцу републиканске зоне, окупљајући се дуж границе. Исто тако, у Бургосу се налазе многи политичари, високе војне личности и дипломате. Војне власти реквирирале су све хотеле. Свуда влада највеће одушевљење. О ономе што се дешава у републиканској Шпанији немају у Бургосу ни каквих тачних података. Општи је утисак да су две трећине републиканских властодржаца присталице предаје без услова, а једна трећина, под вођством г. Негрина и сугестијама Москве, хоће да организује отпор до краја.

—o—

Г. ДР. ДУДА БОШКОВИЋ СЕ ВРАТИО ИЗ ФРАНЦУСКЕ

Загреб, 4 марта. — Првак СДК г. др. Дуда Бошковић, адвокат из Панчева, вратио се из Француске после дужег боравка ван земље. Г. др. Бошковић се данас састао са овдашњим првацима СДС и СДК. *(Дан)*

Пола милијарде долара за војне сврхе у Сједињеним Америчким ржавама

Вашингтон, 4 марта. (А. А.) Рајтер јавља:

Претставнички дом примио је и упутио сенату закон, који даје овлашћење министарству војске да употреби на војне сврхе пола милијарде долара. Овим законом је предвиђена, између осталога, и куповина 784 авиона, што претставља део г. Рузвелтовог програма о наоружању.

—o—

ПУШТАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ ОСУЂЕНИКА НА СЛОБОДУ

Сремска Митровица, 4 марта. — Како се сазнаје данас ће из овдашњег Казненог завода бити пуштено на слободу још 16 политичких кажњеника. *(Дан)*

—o—

БУЏЕТ ЉУБЉАНЕ: 123,608.796 ДИН.

Љубљана, 4 марта. — Градско веће је примило са великом већином предлог новог буџета у износу од 123,608.796 динара Нови буџет је већи од прошлогодишњег за око 6 милиона. *(Дан)*

—o—

ПРИЈЕМИ КОД БАНА Г. ДР. РАДИВОЈЕВИЋА

Бан г. др. Радивојевић примио је јуче после подне народног посланика г. др. Јована Ертла. Затим је примио гг. Милоша Катића, протојереја из Жабља; Миту Ђорђевића са делегацијом; Живорада Богдановића, генералног директора Бановинске штедионице и Дејана Лучића, претседника Ј. Н. О. „Карађорђе" са делегацијом.

Данас пре подне Бан г. др. Радивојевић примио је гг. Милана Петровића, великог жупана у пензији; инж. Богољуба Младеновића, директора Дирекције шума; Радивоја Стојковића ,претседника општине из Сомбора; Душана Ковачевића, велепоседника из Новог Сада; Ђорђа Ледерера, велепоседника из Чоке; др. Бранка Магарашевића, директора Мушке гимназије „Краља Александра I"; Луја Јона Нуензена, епископа методистичке цркве; инж. Лазу Поповицког са делегацијом добровољаца и Мана Вранића, претседника Угоститељског удружења са члановима управе из Новог Сада.

На званичном месту демантују се гласови да се

Италија спрема за напад на Џибути и Тунис

и да се двадесет немачких подморница налази на Средоземном Мору

Рим, 4 марта. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Демократска штампа објавила је ових дана да се 20 немачких подморница налазе на Средоземном Мору. Та вест нема никакву основу.

Исто тако је објављено да су немачке трупе у колонијалним униформама отпутовале за Либију. И та вест је лишена потпуно основа.

Поред тога биле су раширене друге нетачне и тенденциозне вести о тобожњим припремама за напад на Џибути и Тунис. Очигледно је да се налазимо пред новом офанзивом алармантне вести која тежи за тим да се и даље спроводи изазивање на рат. С тим у вези треба указати још једном на одговорност демократске штампе.

Једно потребно упоређење

Ових дана, поводом отпуштања из државне службе г. др. Тишлера, вође корушких Словенаца, пажња наше јавности је скренута не само на положај Срба и Буњеваца у Мађарској, већ и на стање у коме живе корушки Словенци.

У Корушкој, 1920, плебисцит је испао на штету Југославије, и од те године један знатан део корушких Словенаца живи отцепљен од своје народне матице. Испочетка, као што је познато, неорганизован и разједињен. Међутим, и тај део наше браће је почео да се организује у последњем периоду постојања бивше аустриске државе. Да се организује, скоро се само по себи разуме, не на политичком пољу, већ на културном и економском. На челу покрета за економску и културну организацију налазио се један млад државни чиновник, Словенац, г. др. Тишлер, професор. Ускоро је постао опште признати вођа корушких Словенаца. Основно начело његове акције, и пре и сада, било је верност држави којој припада и верност народу из кога је изникао. Међутим, као што су наши дневни листови забележили, Покрајински школски савет у Целовцу га је, ипак, отпустио из државне службе. Ваљда је постао недостојан да буде у државној служби зато што је акцију корушких Словенаца на културном и економском пољу водио успешно? Са правом истиче и подвлачи „Словенец“ да је ова одлука „изненадила и погодила професора др. Тишлера лично, а погодила је и народну групу корушких Словенаца још теже, јер баш она није очекивала да ће њена верност држави бити награђена ударцем на њеног народног вођу“.

(Г. др. Тишлер нема било какове везе са г. др. Тришлером, садашњим немачким послаником бачко-паланачког среза, коме је бивши Министар просвете г. Магарашевић онако великодушно уступио мандат, иако то није морао).

Ето, тако су поступили они са вођом корушких Словенаца на културном пољу.

Код нас, одмах после Ослобођења, као што се сви сећамо, почело је културно и економско организовање наших Немаца у Бачкој, Банату, Срему, Барањи, а, касније, у Босни, Славонији, и Словенији. После, наравно, почела је организација и на политичком пољу.

Одмах је организација на културном пољу дала одличне резултате. Вођ те првокласне културне организације је био г. др. Георг Грасл, један старији, лично симпатичан, господин, некада висок функционер бивше Босанско-херцеговачке владе у Сарајеву, шеф њеног просветног одељења. Г. др. Георг Грасл је наш пензионер, и уредно прима пензију, коју му никада нико није оспорио. Годинама је, сећамо се сви, био на челу сваке културне акције међу нашим Немцима, и његова је главна заслуга што је „Култур-бунд“ овако моћна и јака организација у Југославији.

Сада је г. др. Грасл већ постарији Господин, и, због тога, не може да буде више онако активан како је некада био. Недавно је, како се добро сећамо, г. др. Георг Грасл именован чак за краљевског сенатора.

У знак признања, ваљда, за успешно организовање наших Немаца на културном пољу.

Тако смо ми, некултурни Балканци, поступили са културним вођом и организатором наших Немаца.

М. С.

ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ

Крај начелне буџетске дебате у Скупштини

Београд, 4 марта. — У наставку буџетске дебате у Народној скупштини, јуче пре подне први је добио реч г. др. Секула Дрљевић, опозициони посланик, изабран на листи г. др. Мачека, који говори о потреби решења хрватског питања. Темељни закон државе мора бити утврђен споразумом. Затим је говорио г. Јоца Георгијевић (ЈРЗ)

Г. Георгијевић вели да је најбољи доказ говор г. Дрљевића, да је декларације владе дошла у добар час. Сматра да је декларација јаснија и прецизнија од свих досадашњих. Г. Георгијевић истиче наглашавање у декларацији ,да се свако одуговлачење решења избегава да би се дошло до скидања с дневног реда хрватског питања. Г. Георгијевић осуђује изјаве и тенденције за цепкање народних снага.

Г. Јоца Георгијевић

Садашња владина већина прихватила је владину декларацију, што је доказ да у редовима ЈРЗ нема ниједног човека који не би био задовољан да се мисија владе што пре са пуним успехом сврши. Али г. Георгијевић напомиње да су за споразум потребне две воље, усредсређене у истом правцу и никаква нетрпељивост и жучна критика не би служиле интересима крајњег циља који се жели постићи.

Споразуму би се учиниле недогледне услуге кад би се у Скупштини о њему што мање говорило, а да се иницијатива остави влади и вођству хрватског народа да они створе те предуслове. Због тога би требало оставити унапред сва врата и све могућности отворене, да би што мање сметњи било.

Одговарајући г. др. Тупањанину, који је критиковао овлашћење, да се политички закони донесу у сарадњи са скупштинским одборима, г. Георгијевић наглашава да журба и нетрпељивост у овом тренутку нису на свом месту. Изјашњава се за то да ти закони буду донесени у сагласности са одборима. Кад се апелује на демократију, онда је најосновнији услов демократије поштовати прописе закона. Било би негација демократије доносити закон без учешћа Народне скупштине.

— Ми бисмо радо поздравили, вели г. Георгијевић ,да су Хрвати дошли овамо или бар послали један известан део својих људи, ако желе да бар сарађују само при доношењу изборног закона.

Потом је г. Георгијевић говорио опширно о економским приликама, изјављујући да ће гласати за овај буџет.

Говорио је потом Божидар Недић (ЈРЗ), који се изјашњава за споразум са Хрватима, али без пренагљивања. Г. Душан Богуновић (ЈРЗ) налази, ако се нађе платформа да се решава хрватско питање, онда треба и Срби који живе у Савској бановини да узму учешћа у његовом решавању. После подне је говорио г. др. Бранко Чубриловић, претставник Земљоделничког посланичког клуба. Говорио је о народном суверенитету, који тражи слободу, правду и целокупну власт у народним рукама. Владина декларација обећава решење хрватског питања. Г. Цветковић даје добре изгледе. Према схватању Удружене опозиције, потребно је што пре донети политичке законе. Потом су говорили гг. др. Живан Лукић, Алекса Јовановић (ЈНС), др. Милован Грба (ЈРЗ), Милан Јовановић-Стоимировић (ЈРЗ) и др. Милан Улмански.

Данас у 9 часова пре подне настављена је буџетска дебата у начелу. Претрес буџета у начелу биће данас завршен. *(Дан)*.

Ако желите да сте елегантно одевени посетите мушку кројачку радњу

Лазара Марића

Нови Сад, Милетићева ул. бр. 13. (поред „Линде“)

„Шта тражи хрватски народ“

Хрватски клерикалци о хрватском питању

У свом уводном чланку, под горњим насловом, „Хрватска стража“ пише, поред осталог: „Целокупна хрватска штампа оних дана износи различите неправде, годинама и систематски наношене Хрватима од режима који су нас, иначе, разметали громким фразама о братској љубави и равноправности. Ради тога је корисно упозоравати на запостављање Хрвата, на несразмер у државним надлештвима, у господарству, просвети, судству, саобраћају итд. Међутим ,код тога се не сме стати. Не сме се створити утисак као да се Хрватско питање састоји само од таквих рекриминација. Има читав низ листова који сада мисле да је дошао час да покажу своје велико хрватство и мисле да ће га најбоље пласирати ако напишу: овде није сграђен мост ,тамо није отворена нова школа, у оном уреду нема довољно хрватског персонала. Др. Љубо Леонтић сматра да је увелико задужио хрватски народ тиме што је у сплитском „Новом добу“ написао уводник у којем износи да су после избора неправедно премештена 2 (словом два) чиновника иако је један од њих био, чак, и „добровољац“ Један лист из Типографијина концерна истиче како би требало поправити и зграду затвора у Петрињској улици, јер „и то је део хрватског питања...“ Ова последња опаска је управо гротескна. Неки господин који је сматрао [illegible]ким успехом када је од Јефти[illegible] добио орден (и који се, нота бене, тим орденом и поносио) сматра да ће „дио хрватског питања“ бити решен ако буде лепо офарбано прочеље судских уза у Петрињској улици. Доследно ,ако буду „офарбана“ сва прочеља свих затвора од Лепоглаве до Митровице биће решен још већи „дио хрватског питања“... Лист закључује: „Хрватско питање је чисто политичког карактера и њиме се решава државноправно питање хрватског народа. Дакле, засада нема ту места „демократским“ ни „фашистичким“ причама. Ради тога наша јавност мора бити врло неповерљива према свима онима који желе замрсити тако јасну ствар као што је питање хрватске слободе...“

—o—

Г. БОЖА МАКСИМОВИЋ И ХРВАТСКИ ПРОФЕСОРИ

„Обзор“ пише о министровању г. Боже Максимовића у Министарству просвете, па каже, поред осталог: да је г. Божа Максимовић једним потезом пера испремештао две стотине Хрвата професора са територије Босне и Херцеговине. После његовог министровања остала је у Босни само шачица хрватских професора. То исто је учинио, пише „Обзор“, и у Далмацији, Срему и Бачкој.

—o—

РЕЗОЛУЦИЈА „СЛОВЕНСКЕ БЕСЕДЕ“, НОВОГ ПОЛИТИЧКОГ ПОКРЕТА У СЛОВЕНИЈИ

Мариборски „Вечерник“ пише да је нови политички покрет „Словенска Беседа“, који су основали млади љубљански интелектуалци, донео резолуцију у којој се каже: „Тешка народна политичка ситуација и животне користи наше државе захтевају од нас свих Словенаца, Хрвата и Срба да што пре уредимо споразумно своје међусобне односе. То уређење треба да буде такво да чувајући највише државне интересе омогућимо Словенцима, Србима и Хрватима у свим деловима наше државе да управљају сами свима питањима која се њих тичу“.

—o—

„ХРВАТСКА СТРАЖА“ И Г. АДАМ ПРИБИЋЕВИЋ

„Хрватска стража“, главни орган католичког клира у Загребу, пише: „Не видимо ради чега би косовски колонист Адам Прибићевић уливао више поверења Хрватима и осталим народима Југославије неголи великосрпски шовинизам Крсте Цицварића“

ПОСТАВЉЕЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ПРЕМЕШТАЈИ БАНОВИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Одлуком Бана Дунавске бановине постављени су: за бановинског лекара осме положајне групе код Удружене здравствене општине у Чоки др. Жарко Дридарски, бановински приправник код исте здравствене општине; за бановинског помоћног књиговођу девете положајне групе код Финансиског одељења Банске управе Ђорђе Цигурски, бановински рачунски приправник; за бановинског помоћног књиговођу девете положајне групе код Финансиског одељења Банске управе Емил Славнић, бановински рачунски приправник; за бановинског чиновника девете положајне групе код Карађорђевог дома у Рачи Крагујевачкој Боривоје Станимировић, бановински чиновнички приправник; за бановинског помоћног књиговођу девете положајне групе код Финансиског одељења Банске управе Светозар Теодоровић, бановински чиновнички приправник; за надзорника бановинских путева чиновника десете положајне групе код Техничког одељка при Среском начелству у Сомбору Новак Јосић, надзорник бановинских путева, званичник друге групе; за бановинског кочничара званичника друге категорије треће групе код Дирекције пожаревачких железница Трифун Радуловић, бивши бановински кочничар-званичник.

Одлуком Бана Дунавске бановине унапређени су: за бановинског пољопривредног чиновника девете положајне групе код Ниже пољопривредне школе у Крагујевцу Павле Поповић, бановински чиновник десете положајне групе; за бановинског економа-рачуновођу девете положајне групе код Ниже пољопривредне школе у Пожаревцу Милован Миљковић, бановински економ-рачуновођа десете положајне групе.

Одлуком Бана Дунавске бановине премештени су: др. Никола Духовић, бановински лекар код Удружене здравствене општине у Пригревици Св. Ивану у Удружену здравствену општину у Лужници; Милан Јеверичић, економ-рачуновођа код Ниже пољопривредне школе у Илоку, у Нижу пољопривредну школу у Пожаревцу; Чедомир Максимовић, управно-канцеларски чиновник код Среског начелства Среза врачарског у Среско начелство Среза орашачког; Чедомир Максимовић, управно-канцеларски чиновник код Среског начелства у Великом Орашју у Среско начелство Среза врачарског; Љубомир Тодоровић, управно-канцеларски чиновник Банске управе у Среско начелство Среза врачарског; Христина Поповић, бановински чиновнички приправник Општег одељења Банске управе у Сирочадски сто у Петровграду; др. Јованка Миленковић, бановински лекар приправник код Удружене здравствене општине у Крагујевцу у Удружену здравствену општину у Страгарима; Радмила Пержун, бановински административни чиновник Одељења за социјалну политику и народно здравље Банске управе у Дечји дом „Колевка" у Суботици; Милован Миљковац, бановински економ-рачуновођа код Ниже пољопривредне школе у Пожаревцу у Нижу пољопривредну школу у Илоку; Михаило Ћирић, управно-канцеларски чиновник код Среског начелства у Алибунару у Среско начелство у Вршцу; Доброслав Маслаћ, бановински чиновнички приправник код Среског начелства у Вршцу у Среско начелство у Алибунару; Боривоје Чобић, управно-канцеларски приправник код Управе полиције у Новом Саду у Среско начелство у Иригу; Љубица Пешић рођ. Михајловић, бановински канцеларски чиновник код Среза земунског у Срез оцачки; Димитрије Михајловић, бановински архивски приправник Пољопривредног одељења Банске управе у Претстојништво градске полиције у Крагујевцу; Живан Ђурић, бановински канцеларски чиновник код Среског начелства у Кули у Среско начелство у Гроцки; Дара Ђурица, званичник код Среза батинског у Батини у Срезу земунски у у Земуну.

Одлуком Бана Дунавске бановине престала је бановинска служба др. Стевану Поповићу, бановинском инспектору Банске управе. Престала је бановинска служба др. Андреју Вебле, бановинском инспектору Банске управе.

Дајте од сада мени да негујем Вашу кожу! Једино што има да радите јесте то да Вашу кожу редовно натрљате **Нивеом**. Само Нивеа садржи **Еуцерит**, средство јачања за кожу. Тиме врши **Нивеа** благотворно дејство на кожно ткиво. Она одржава Вашу кожу младалачком и снажном, да јој ни ружно време не може ништа нашкодити. Купите још данас Нивеа; јер спречити је боље него лечити!

ПРЕД ЈЕДНУ ВЕЛИКУ УМЕТНИЧКУ МАНИФЕСТАЦИЈУ У БЕОГРАДУ

Сто година француског сликарства

У Музеју Кнеза Павла биће отворена, 18 марта, грандиозна изложба француских мајстора XIX века

Београд, 4 марта. — Благодарећи заузимању Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника Павла Београд сваким даном постаје све значајнији уметнички центар. После прошлогодишње изванредне изложбе Италијанског портрета кроз векове, која је имала преко 80.000 посетилаца из свих крајева наше земље, у Музеју Кнеза Павла отвориће се, 18 о. м., грандиозна изложба француског сликарства 19 века „Сто година француског сликарства". На овој изложби, која ће бити отворена до 24 априла, биће изложени најуспелији радови најистакнутијих француских мајстора прошлог столећа. Према писању француске штампе београдска изложба биће најрепрезентативнија француска сликарска изложба у иностранству.

Изложба, која ће бити и значајна манифестација традиционалног француско-југословенског пријатељства, а не само један изванредно велики уметнички догађај, биће отворена на најсвечанији начин. (Дан)

Самарићанско добротворно друштво одену ло групу сиромашних малишана

Новоосновано Самарићанско добротворно друштво у Новом Саду за кратко време развила је велику активност. Прикупило је велики број добровољних прилога и сада одену ло неколико десетина сиромашне школске деце, која су тако преживела један дан у срећи и задовољству.

Добар укус

је карочита одлика Дармола, средства за отварање. Уз то Дармол делује благо и без тегоба. Зато одрасли и деца радо узимају ДАРМОЛ.

ДАРМОЛ

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

Претседник Сената г. др. Корошец учествоваће у недељу, 5 марта, на зборовању Кметске звезе у Цељи.

Још два већника Гр. поглаварства у Осеку предали су своје оставке претседнику општине г. др. Божићу. То су гг. Драгутин Енгелхарт и Александар Баумгертнер.

Нови буџет Савске бановине, која ће Банско веће узети у претрес у понедељник, предвиђа расходе у износу од 240,500.000 динара; приходи и расходи фондова и заклада предвиђени су у износу од 15,290.000 динара.

Г. С. Ћирковић помоћник управника Београда, постављен је за начелника Управног одељења Банске управе у Бањој Луци.

—o—

ДЕЛЕГАЦИЈА ИЗ НАДАЉА КОД МИНИСТРА Г. ТОМИЋА

Београд, 4 марта. (А. А.) — Јуче пре подне примио је у своме кабинету министар трговине и индустрије г. Јеврем Томић делегацију из села Надаља, Срез жабаљски. Ова делегација, коју је предводио г. Ђорђе Татић, општински подбележник, изложила је г. Министру потребе свога краја. Министар г. Томић обећао је своју пуну потпору.

Такође је министар г. Томић примио делегацију управе клуба учитеља Југословенске радикалне заједнице из Београда, коју је предводио г. Светозар Поповић ,учитељ.

—o—

Г. ДР. МИЛАН ГАВРИЛОВИЋ У ЦРНОЈ ГОРИ

Београд, 4 марта. — Првак Земљорадничке странке г. др. Милан Гавриловић боравио је у Црној Гори. Г. др. Гавриловић се састао у Подгорици са г. Марком Даковићем. У част г. др. Гавриловића приређена је у Подгорици вечера после које је, преко Никшића, кренуо у Мостар.

—o—

ПРЕТСТАВНИЦИ АУСТРИСКИХ ЕМИГРАНАТА КОД Г. ДР. МАЧЕКА

Загреб, 4 марта. — Г. др. Мачек је примио изасланство емиграната из бивше Аустрије. „Хрватски дневник", орган г. др. Мачека, јављајући о овом пријему, каже: „Изасланство је истакло тежак положај у коме се налазе емигранти без разлике вероисповести. Њихов је боравак овде само пролазан и не падају никоме на терет, па, ипак, им се ускраћује овде боравак. Конкретно су замолили г. др. Мачека да се за њих заузме, да им се дозволи боравак, док им стигну потребне дозволе за пресељење у коју другу државу. Г. др. Мачек их је примио љубазно, обећавши да ће им учинити све што он у данашњим приликама учинити може".

—o—

Г. БОРИСЛАВ БОГОЈЕВИЋ ПРЕМЕШТЕН У УПРАВУ ПОЛИЦИЈЕ У НОВОМ САДУ

Суботица, 4 марта. — Г. Борислав Богојевић, градски полициски капетан у Суботици, премештен је у Управу полиције у Новом Саду.

УЛОГА ПОРОДИЦЕ ЛАЛОШЕВИЋ У НАШЕМ ЈАВНОМ ЖИВОТУ

Стеван Лалошевић,

шаљивчина и бохем, али велики родољуб, одвео је, 1876 године, о свом трошку једну наоружану чету из Сомбора у Србију, која се одликовала јунаштвом у борби са Турцима

Пише: Тоша Искруљев

(4)

Досада смо говорили о потомцима Стевановим који је био прво дете Јаковљево. Сад ћемо прећи на потомке другог сина Јакова, а то је био Јоца. За разлику од других двоју Јоца, о којима смо овде писали, њега ћемо бележити са речју „старији", пошто је он живео пре њих.

Јоца Лалошевић старији је био велепоседник. Имао је око 1000 јутара земље. Био је добар и чуваран економ. Јоцина је кућа била прва до велике српске цркве у Сомбору, са северне стране. Тамо је Супекова стаклара. Друга његова кућа била је где је данас кавана „Војводина". Трећа је била у безданској улици. Жена му је била Јелисавета Ковачић, ћерка знаменитог проте сомборског Василија Ковачића (1848—49 године). Рођена је 1819, умрла је 1900. Јелисавета је донела свом мужу велико имање у земљи и новцу. Њен је брат Владимир Ковачић, инжењер, који је подигао пут од калдрме од Сомбора преко Бездана до Дунава, за Барању. Старији Јоца је као изабрани градски одборник умро 1872 године у 66 години живота.

Деца су му била: Ђура, Стеван, Јаша и Софија.

Ђура је умро 1867 године у 25 години живота, као медицинар у Бечу.

Стеван (Стевица) је био врло богат економ. Био је шаљивчина и бохем. Једног дана је са коњем ушао у велику дворану данашњег хотела „Слобода", који је пре рата носио назив „Ловачки рог". Али је Стева био врло велики Србин, што је у многим приликама и доказао. Године 1876, за време српско-турског рата, одвео је у Србију о свом трошку једну добро наоружану чету из Сомбора, која се јуначки борила. Био је ватрен присталица Светозара Милетића и за српске циљеве радо је давао велике прилоге. Деце није имао. Умро је 1880 године у 34 години. На његовом лепом каменом крсту читамо ове речи:

„Прикладан си орлу био,
Од камена овог тврђи,
Мека свила сузном оку,
А огњена муња рђи.
Жарко срце, родољубљем
Ко сунце ти горило је
Благо теби, оно сунце
Сажегло је срце твоје!"

Трећи син Јоцин је Јаша. Јаша је рођен 1845 године, а умро је 1917. Живео је у својој кући на спрату, где је данас кавана „Војводина". Био је добар Србин и истицао се нарочито у настојању да град Сомбор само Србина бира за посланика за мађарски парламент (др. Ника Максимовић, др. Паја Дракулић, др. Давид Коњевић изабрани су и великом његовом помоћу). Супруга му је била Ана,, ћерка Јована Георгијевића, трговца из Сомбора. Био је узоран економ и много вољен у друштву. И он је оставио за собом врло много успомена, о којима се и данас у веселом друштву много говори.

Јашина деца су: Ђура, Стеван, Јелка и Јованка.

Ђура је био свршен правник и и градоначелник у Сомбору 1936. Припознат је био као узоран економ и до крајности чуваран. Није се женио. Умро је 11 августа 1937, у 59 години живота. За време светског рата био је аћутант гувернера баро на Ремена у Београду, где је као аустриски капетан, био и коректан Србин

Стеван (Стевица) је свршио вишу трговачку академију. Супруга му је била Изабела рођ. Фернбах која је 1932,, кад јој је било 34 године умрла на врло трагичан начин. Станује у својој кући на спрату, у којој се налази кафана „Војводина". Поседује 270 јутара земље. Живи као економ у Сомбору, где је цењен и поштован. Године 1912 узео је са својим ортацима од патријаршије под закуп 6000 катастралних јутара земље на 20 година, која се налази са ове стране Дунава, у Бачкој, преко од Вуковара. Он је са њима искрцао шуме и пањеве и од оне пусте ритине и запуштене земље створио је најплоднију земљу.

Јелка је удата била пре рата за Карла Семзе-а,, бившег среског начелника у Оцацима. Сад је удовица и живи у Пешти.

Јованка је била удата за др. Ненада Бикара, бившег општинског бележника у Старом Сивцу, који је умро 1924. Јованка живи у Сомбору.

„Бојана" Козметички завод за негу лепоте Н. Сад Краљевића Ђорђа улица број 23. (код Лојда).

Улепшава. — Отклања све недостатке тена гарантовано успешно — најмодернијим козметичким препаратима.

Енглеско-југословенска дечја болница

у Сремској Каменици навршила је двадесет година свог плодног добротворног рада

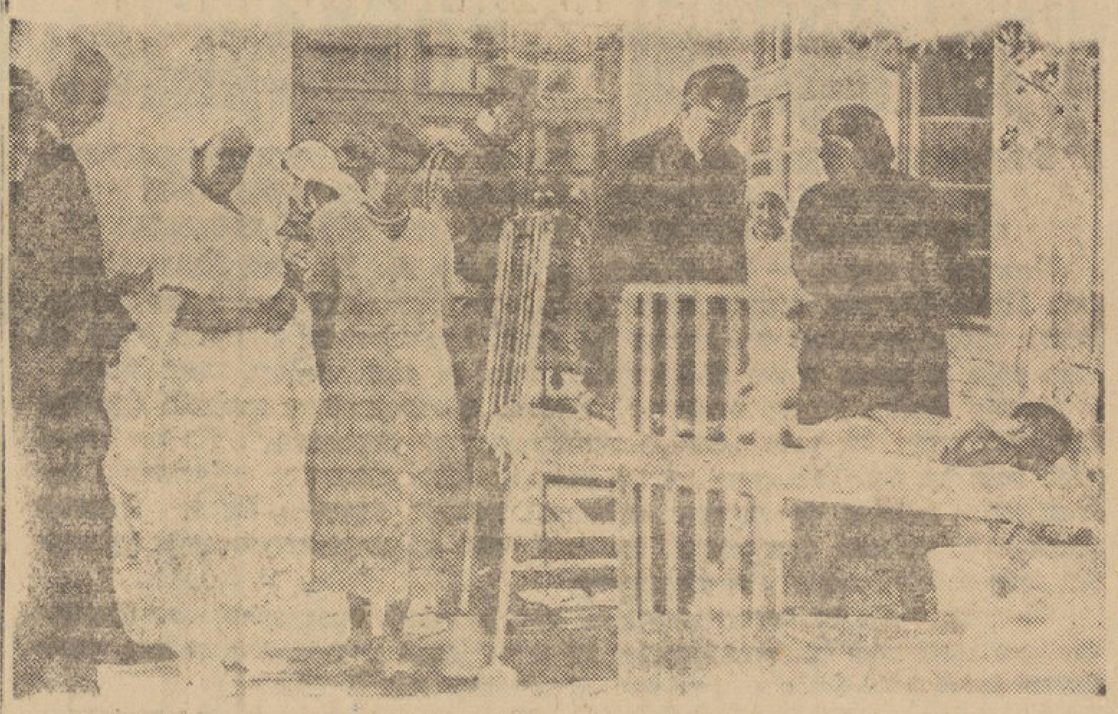

Њ. В. Краљица Марија, приликом посете болници, обишла је мале болеснике

Сремска Каменица, 2 марта. — Енглеско-југословенска дечја болница навршила је у фебруару месецу двадесет година свог плодног добротворног рада. Подигнута је као споменик вечно топлих осећаја британских пријатеља, који су нас за време прошлог светског рата помогли и увек пратили дуж крвавих стаза у нашим очајничким борбама за национални опстанак. 1919 године, одмах после примирја, болница је почела свој рад у Београду као помоћна амбуланта под именом „Енглеско-српска дечја болница".

Од ове установе за хитну помоћ развила се једна стална санитетска установа, чиме је болница испунила једну празнину у нашем социјалном и здравственом животу, указујући стручну помоћ све већем броју болесне деце.

У почетку болница је радила у једној запуштеној војној бараци на Врачару, затим је прешла у једну много солиднију зграду у Вишеградској улици, где је остала до 1934 године када је пренета у Сремску Каменицу и претворена у специјално лечилиште дечије туберкулозе костију и зглобова. До селидбе у Каменицу прошло је кроз њена одељења више од 170.000 малих болесника, а око 200 ученица Државне нудиљске школе у Београду, које су радиле у овој установи, добиле су практична упутства за неговање болесне деце под надзором стручних британских сестара.

За време првих година рада, болница је издржавана скоро искључиво добротворним прилозима из Велике Британије Америке, Канаде и Јужне Африке. Преко 11,500.000 динара је прикупљено за време ових година од разних добротворних установа и од личних пријатеља болнице и др. Катарине Макфил, која је болницу основала и још данас је води. Треба забележити као највећег добротвора болнице Међународно друштво за заштиту деце у Лондону, које је допринело око 4,000.000 динара од целокупне горе наведене своте. У то није урачуната задужбина „Сир Артур Маркхам".

Ове велике своте примљене од пријатеља из Велике Британије и свесрдни рад многобројних британских сестара и лекара у овим првим годинама после рата показују колике су биле велике симпатије Британаца за наш народ.

Временом услед тежих прилика у свету, добротворни прилози из иностранства бивали су све мањи, тако да је болница морала наћи друга средства за свој опстанак, да би могла продужити досадашњи свој рад као приватна болница са правом јавности. Природно је да се то може постићи само сталном државном потпором, из које би се издржавао већи број кревета за болесну сиромашну децу, која ова болница има и највише а од чијих родитеља болница не може да очекује наплату болничких трошкова. Банска управа Дунавске бановине даје годишње 150.000 динара за издржавање 10—12 болесничких кревета за болеснике са подручја ове бановине.

Нова болница у Сремској Каменици подигнута је из сретстава која су добивена продајом старе болничке зграде у Београду, коју је преузело Министарство социјалне политике и народног здравља, и то за време врло тешких економских прилика. Њ. В. Краљица Марија је Својом високом заштитом и свесрдном активном потпором допринела да се установа одржала у најтежим часовима.

Болница лечи већином децу сиромашних родитеља. Она код нас истовремено испуњава и једну празнину, као допуна социјалном програму опште борбе против туберкулозе. За пет година свога рада у Сремској Каменици болница је потпуно испунила свој задатак, поред свега тога што је њен рад ограничен недостатком новчаних сретстава и малим бројем болесничких кревета.

Енглеско-југословенска дечја болница није само здравствена установа, већ је она камен темељац за једно велико социјалну дело које заслужује општу пажњу и потпору.

Неколико чашица „Фрушкогорског бисера"

па ћете свет видети у ружичастим бојама

ТЕЖАК ЗЛОЧИН У ХЕТИНУ

Властима још није успело да пронађу разбојнике који су у Хетину убили на спавању три жене

Хетин, 4 марта. — Прошле ноћи овде се одиграо злочин који се по свирепости не памти у целој околини. Непознати разбојници убили су три незаштићене жене, које су напали у тренутку када у кући никога од мушкараца није било и када су жене спавале. У кући угледног земљорадника Ђорђа Букора остале су саме његова жена Марија, мајка Јелисавета и баба Ана. Букор је увече отишао на седницу Пољопривредног удружења, а жене су легле и заспале. Врата нису забравиле, да би Ђорђе, када дође кући, могао ући. Када се Ђорђе касно увече вратио учинило му се да је у дворишту чуо неки шум, али ништа сумњиво није приметио. Али када је ушао у спаваћу собу, пред њим се указао језив призор. Соба је била сва попрскана крвљу. Све три жене лежале су мртве са размрсканим лобањама, а у лобањи 82-годишње бабе Ане остала је секира са сечивом дубоко засечена. Жандармерија је одмах повела извиђај, који засада још нема резултата. Не само да се није могло ући у траг злочинцима, него се није могао утврдити ни прави мотив овог злочина. Ђорђе Букор није још могао да утврди да ли му је што нестало из куће. Изгледа да од драгоцености није ништа нестало. Претпоставља се да је злочин извршен из освете. Сумња пада на неке Цигане из Велике Кикинде, који су му једном већ претили осветом. Судска комисија из Петровграда изишла је данас на место злочина.

—o—

У срећној и благословеној војвођанској општини Стари Лец

КОМИСИЈА БАНСКЕ УПРАВЕ ЈЕ КОНСТАТОВАЛА НЕ ДЕФИЦИТ, ВЕЋ ЗНАТАН СУФИЦИТ

Вршац, 4 марта. — „Дан“ је јавио да једна комисија Банске управе, коју сачињавају бановински инспектор г. др. Владислав Јосифовић, и рачунски инспектор г. Светолик Сувајџић, прегледа благајну општине Стари Лец.. Преглед је завршен сензационалним резултатом: дефицита уопште нема, засада, већ постоји знатан суфицит од неких 15.000 динара. Како је дошло до овог суфицита, даљна истрага ће ускоро утврдити.

5·III·39

ЈЕДНА ПРОПАЛА СЕНЗАЦИЈА

Нестали београдски такси-ауто са путницима пронађен у Футогу

Аутомобил нису напали разбојници, него се десио већи квар, тако да је морао да се задржи у Футогу

Пре неколико дана неки престонички листови објавили су сензационалну вест да је један такси-аутомобил, заједно са шофером Ђуром Глогаром и путником, референтом, Министарства пољопривреде г. Драгим Васиљевићем — нестао. Претпостављало се да су путници аутомобила постали жртве разбојничког напада, па чак и да су убијени.

Пуким случајем, загонетка која је дала много посла београдским репортерима решена је у Новом Саду. Један такси шофер из Новог Сада, Аладар Шосбергер, приметио је, наиме, један београдски такси аутомобил у Футогу. Он је добро запамтио да је број несталог београдског такси аутомобила био 1565 и тај број је приметио на овом аутомобилу. Полиција је одмах упутила своје органе у Футог и ови су заиста пронашли шофера Ђуру Глогара,, коме се на путу десио тежак дефект и због тога је морао да се задржи у Футогу.

На тај начин је великом београдском листу пропала једна велика сензација, јер, како се види, путници аутомобила су живи и здрави и били су изненађени када су чули да се говорило о томе да су постали жртва разбојничког напада.

—o—

На три године робије осуђен је

општински стражар који је пуцао на бележника

Панчево, 4 марта. — У селу Јабуци, крај Панчева, општински стражар Венценц Склена чуо је од неких пријатеља да ће бити отпуштен. После тога Склена се напио, извадио револвер и пуцао на општинског бележника г. Петра Попова. Испалио је четири метка и, само захваљујући својој присебности, бележник је остао у животу. Окружни суд у Панчеву осудио је Склену на три године робије и пет година губитка часних права.

УМЈЕТНЕ ОЧИ

израђујемо као наравне за наше пацијенте

F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden

У НОВОМ САДУ:

Август Циглер, стовариште медицинске робе, Милетићева 21, од 9 до 11 марта 1939 године.

Новосадски адвокат г. др. Игњат Балаж осуђен на 900 динара новчане казне јер је у својој канцеларији употребљавао печат са текстом: „државни хонорарни правобранилац“

Коначно, после неколико месеци одлагања, окончан је спор по пријави Старешине суда г. Растића против г. др. Игњата Балажа, адвоката из Новог Сада.

Г. др. Игњат Балаж је тужен овдашњем Среском суду због тога што се бесправно служио печатом са натписом „Др. Игњат Балаж, адвокат, државни хонорарни правобранилац — Нови Сад.“ Ово јавно (или, како је у пријави назначено, лажно) издавање за државног чиновника није могло до сада бити окончано, пошто се окривљени бранио на разне начине.

Испитивањем се установило да је г. др. Игњат Балаж стварно био државни хонорарни правобранилац у времену од 23 априла 1921 до 15 јула 1925 године, после чега му је уручено решење са извештајем да му функција престаје. Г. др. Балаж је, и након тога, у неколико махова, шаљући своје претставке суду стављао изнад свога потписа ранији печат, не прецртавајући текст који се односио на његово бивше звање. У своју одбрану г. др. Балаж је навео да у време када је печат употребљен није уопште постојало звање државних хонорарних правобранилаца, те да, према томе, то не претставља било какав преступ, као што не би било инкриминисано ни то када би се неко претставио за државног хонорарног посластичара, јер, међутим, то звање уопште не постоји. Онога дана када је примио решење о укидању тога звања, он је својим чиновницима наредио да прецртају ту непотребну титулу. Надаље, окривљени је навео у своју одбрану околност да је у завади са судским извршитељем г. Александром Орловим, док је г. Орлов то порицао, наводећи да је до малих размимоилажења дошло само услед неплаћања дужних сума.

Окривљени, коме је 66 година, наводи на крају своје одбране и то да за све време свога адвокатског рада уопште није вршио ту функцију, нити је на њу положио заклетву, а још мање примио принадлежности. За свога сведока навео је г. др. Балаж г. Ђорђа Нисторана, сада судског чиновника из Новог Сада. Г. Нисторано каже да је био чиновник у канцеларији г. др. Игњата Балажа само месец дана, а за све време му г. др. Балаж уопште није издао наређење да прецрта на печату исписано „државни хонорарни правобранилац.“ Према томе, његова тврдња да је такво наређење издао је нетачна. На питање судије г. Стевана Анђелковића колико је пута у току месеца ставио тај печат на акта, г. Нисторан је одговорио да је у току месеца осам до десет пута ударао печат на разне претставке, које је окривљени, након тога сигнирао не прецртавши непотребно.

Суд га је огласио кривим и осудио на 900 динара новчане казне или 15 дана затвора и да му се одузме и поништи печат.

Током ове недеље почињу радови на канализацији у Масариковој и Шупљикцовој улици и на Тргу Св. Јована

Завршени су радови на исушивању појединих делова града

Током ове недеље отпочеће радови на изградњи канализације у Масариковој улици, Св. Јованском тргу и Шупљикцовој улици. Непријатности које су услед пљускова настајале у наведеним улицама биће у потпуности отстрањене. Завршени су радови око постројења сталне одводне пумпе на Великом Лиману.

Сем завршених радова и оних који ће током недеље да се отпочну, приваћају се крају реконструкција и појачање пумпе на Железничкој станици и на Малом Лиману, а који ће радови вероватно већ за пет до шест дана бити завршени. Тиме ће бити и Мали и Велики Лиман обезбеђен за одводњавање и нестаће непријатних последица које су чиниле велике муке становништву тих крајева приликом пљускова.

Пошто је потпуно довршена изградња канала у Поштанској улици, то су два новоизграђена канала у Шафариковој и Суботићевој улици од пре три дана потпуно спојена са главним колектором. Краља Петра Другог улица, у околини синагоге, где се приликом сваког пљуска стварало језеро,, биће овим завршеним радовима ослобођена те воде, пошто је спољни канал у томе делу улице завршен.

Као у „изборној грозници“ . . .

Шта ми прича мој берберин кад ме брије

— Зар не, каже ми јуче мој берберин код кога се бријем три пута недељно, сада је некако као предизборна ситуација?

— Бог с Вама, одговорих и тако се се незгодно помакох у столици да је мало требало да ми мој стари берберин остави за успомену на јучерашњи дан, који ми, није ама баш ништа (у календару је означен обичним црним словима именом Кунигунда) је дан зарез који би свима мојим познаницима и пријатељима који добро знају да никада у животу нисам био у Хајделбергу, био више него сумњив... Бог с Вама каква предизборна ситуација?... Шта Вам пада на памет?... Па зар нисмо тек недавно имали изборе?...

— Управо, поправио се мој берберин, хтедох рећи: изборна грозница!?... Као да је нека изборна грозница у Новом Саду ових дана, зар не? Сваког дана се чују нови кандидати за новог „лорд-мера“? Данас Обрад, јуче Милош, па онда Бранко. Има, зар не „много комбинација?

Очигледно, мој берберин је хтео да од мене сазна нешто ново. Шта је„ управо, ново у „изборној грозници“, како је он крстио комбинације и разговоре које Новосађане врло много интересују.

Било ми је незгодно, рећи ћу искрено, да мом берберину отворено признам да ни појма немам о свима тим комбинацијама које га толико интересују или, можда, још више неке његове муштерије. Да сам му то поштено признао извесно је да бих оног тренутка изгубио ни мало оправдан, уосталом, велики ауторитет политичког репортера који сам имао код њега... Када га већ немам код свога уредника хтео сам по сваку цену да га очувам код свога берберина. Због тога сам бацио подозрив поглед на једног старкељу, који је дремуцкао у својој столици, док га је један помоћник шишао, као да сам хтео да се уверим да ли се пред њим може слободно говорити. Затим сасвим тихо рекох:

— Изгледа да сте добро обавештени!... Одиста, налазимо се, што Ви кажете, у изборној грозници. До овога тренутка, приметих важно, није још ништа конкретно одлучено, наравно у погледу избора личности будућег „лорд-мера“, али сваког часа може да падне одлука. Налазимо се, свакако, пред значајним променама.

— То значи да ће и мој колега, берберин М., испасти из Градског већа — примети радосно мој берберин.

— То, свакако, зависи од његове политичке вештине. Ако на време осети у чијим је рукама нова ситуација онда може и да остане. То Вам је политика, драги мој.

— Наравно, наравно, таква је политика. То каже и моја свакодневна муштерија г. Јоца који се због таквих превртљивих људи и повукао из политике посветивши се сав витешким спортовима. А некада он је био ватрени политичар, боље рећи „комуналац“, продужио је важно мој берберин, коме није могла промаћи пи једна такозвана „закулисна ствар“ у нашој Општини.

Ах, када је већ реч о „закулисним стварима“, има ли чега нарочитог, али само нарочитог у нашој Општини, или, пак, нашој Бановини? Ви новинари све знате само сте врло штедљиви у речима. А то никако не могу да разумем када Вам закон о штампи ни најмање не забрањује да говорите о чемугод хоћете и колико год хоћете?..

— За данас сам Вам, драги мој, доста рекао. Уместо да од Вас сазнам шта је ново, Ви сте ме на овако вешт начин „испипали“. Други пут, драги мој, на Вама је ред да дате интервју...

ДА ЛИ СУ ВАМ ДОШАПНУЛИ?

...да се Пане Франк, као добар православац, одлучио да посети Св. Гору и Јерусалим?

...да је после Правничког бала закључена једна веридба док је пет покварено?

...да г. Гаја Грачанин намерава да организује један специјални излет Новосађана на Њујоршку светску изложбу?

...да је један виши чиновник у Новом Саду послао телеграфску честитку Св. Оцу Папи Пију XII приликом његовог избора за поглавара католичке цркве?

...да се госпођа Кон, због свог успешнијег рада свога друштва, одлучила да име друштва „Кора хлеба“ измени у „Кришку хлеба“?

ГРАДСКИ ДНЕВНИЧАРИ И ВАТРОГАСЦИ ПРИСТУПАЈУ КОЛЕКТИВНО ЛИГИ ЗА ОДБРАНУ ЧОВЕЧАНСКИХ ПРАВА

Како смо обавештени око две стотине градских дневничара одржало је састанак са свима члановима Градске пожарне чете. На овом састанку се расправљало о положају градских дневничара и ватрогасаца, створеним новим чиновничким статутом Новосадске општине. На састанку је, како сазнајемо, једногласно одлучено да градски дневничари и ватрогасци колективно иступе из Удружења општинских службеника, у коме њихови животни интереси нису у довољној мери заштићени, па да се упишу у Лигу за одбрану човечанских права у уверењу да ће у овој организацији њихови интереси наћи сигурнију, управо човечнију заштиту.

После овог састанка, који је одржан уз искључење претставника штампе, један од покретача ове акције, који нас је замолио да његово име, из разумљивих разлога, не објављујемо, изјавио нам је:

— Сада је искрсла неочекивана тешкоћа у томе што нам није познато где се налази канцеларија Лиге, иако знамо да она сигурно постоји у Новом Саду, као што постоје и Друштво за заштиту малолетника и отпуштених кажњеника, као и толика друга корисна друштва..

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

Авантуре

г. Ферике Шомана у Африци

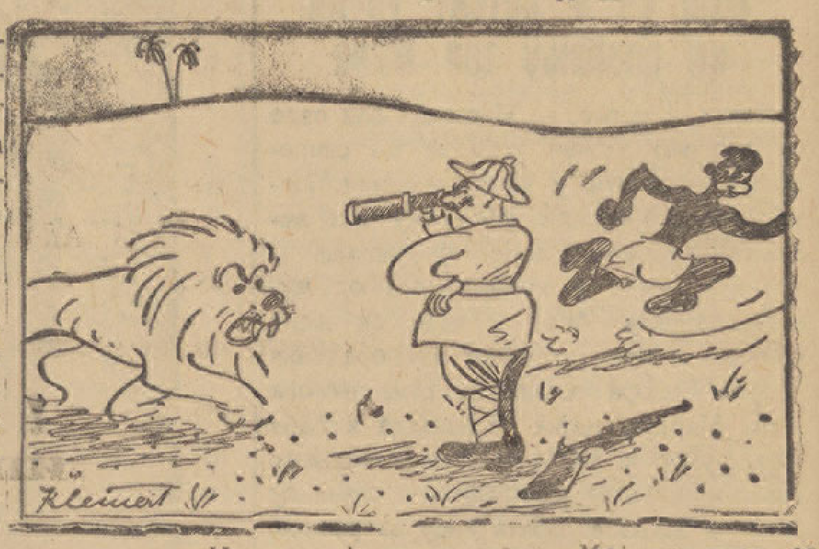

Од извесног времена познати члан новосадског монденског друштва г. Ферика Шоман поново се налази у Африци где са једном малом експедицијом учествује у разним лововима на лавове, тигрове, леопарде, слонове и друге егзотичне афричке животиње. Г. Шоман је, како нам јавља, у Африци доживео већ неколико изванредних авантура. На нашу молбу г. Шоман ће за наше читаоце написати серију написа о својим последњим афричким авантурама које обилују сензационалним и драматичним моментима.

Да би нашу јавност упознали са последњим авантурама г. Ферике цитираћемо само један детаљ, један пасус, из последњег писма које смо од њега примили, заједно са врло успелим цртежом који илуструје једну од многих његових авантура из лова на лавове.

„У лов на лавове пошао сам у пратњи само једног урођеника. Нисам понео, чак, ни пушку. У једном тренутку један огромни „Афрички цар“ полетео је према нама. Мој пратилац се надао у дивље бекство. Ја сам при себи имао само један доглед. Не губећи присуство духа уперио сам доглед на огромног лава и за неколико тренутака, снажним погледом, — хипнотизирао сам га... „Афрички цар“ је пао на колена пред мене... Ја сам био потпуни господар ситуације. Џиновски лав је постао питом, питомији од многих наших новосадских „лафова“, Пере конзула или ког другог...“

Г. Ферика нас је, поздрављајући своје пријатеље, замолио да испод сваког његовог написа ставимо:

— Прештампавање, и у изводу, забрањено.

Добар приповедач је човек који има добро памћење, а који се нада да га други немају. *ИРВИН КОБ*

Љубав је нешто што ни на шта друго не личи. *РИШЕЉЕ*

Стидљивост је велики грех против љубави. *АНАТОЛ ФРАНС*

У љубави уживамо само у обмани коју сами себи стварамо *СТЕНДАЛ*

СРБОБРАНАЦ И ВЛАДИЧИН БЛАГОСЛОВ

У Србобрану псовали неког простака — било је то пре рата — што није скинуо шубару када га је владика благословио.

— А што да скинем — одговорио је Србобранац. Ако је благослов добар проћи ће он и кроз шубару...

УСКОРО ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ СКУПШТИНА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ

Молим цењено уредништво „Дана“ да, у интересу смиривања духова, објави ову моју изјаву:

На многобројне упите чланова Народне одбране, које ревносно обилазим ради прикупљања чланарине, који ми се обраћају са питањем када ће се одржати скупштина ове наше националне организације, сада сам у могућности да изјавим да ће се наредна скупштина после трогодишње паузе, одржати врло вероватно, ускоро, можда већ у 1940 или, најкасније, 1941 години. Ово обавештење сам добио из сасвим поузданог извора, тако да чланови наше организације могу бити савршено мирни.

Ваш стари поштовалац,
НИКОЛА БУРА с. р.
стални инкасант НО

Локал у коме ниједан гостиничар није успео да унапреди своје предузеће

После „Барцелоне“, сада је обуставило рад и „Уједињење“, а његов власник доспео је и у истражни затвор

Изгледа да је локал у коме се налази кавана „Уједињење“ (раније „Барцелона“, а још раније „Златибор“) прави „баксуз“-локал. После пада Барцелоне, следујући примеру тог великог шпанског града, пропала је и ноћна кавана „Барцелона“ (у улици Краља Петра II, бр. 4). Локал је преузео г. Ђура Милосављевић, који је нашао да је најбољи назив за његову гостиону бити — „Уједињење“.

Газда Ђура, одмах по отварању, ангажовао је оберкелнера Стевана Њариа — са кауцијом од 10.000 динара. Ни највеће новосадске радње не узимају толике кауције, а било је то јасно и „цалкелнеру“ Њарију, који се погодио са газдом да ће од свакодневног пазара одбити извесну своту да би на тај начин смањио своју кауцију. Локал је прорадио, 1 фебруара, али, изгледа, новосадски боеми и остале личности ноћног Новог Сада нису имале довољно разумевања за атракције тога локал, тако да је до неизбежног слома морало доћи. То је уследило одмах пошто је обер Стеван Њари 25 прошлог месеца примио отказ. Он је имао код газде још 8.000 динара на име кауције те је захтевао да му ту своту газда врати. Он то, наравно, није могао да учини.

Када је Њари сазнао и то да столице и столови у локалу, изгледа, једина активна имовина предузећа, нису својина Милосављевића, иако му је овај намештај дао као покриће за кауцију, одмах је поднео кривичну пријаву против свога шефа који је ухапшен и предат суду.

Истражни судија г. Милан Папричић, по саслушању, донео је решење да се Милосављевић пусти на слободу те да се и слобо[illegible] брани.

Мушке кошуље

у новим десенима и добром квалитету

врло јефтино

добићете у специјалној трговини

Клајн Еугена,

НОВИ САД-ПЕТРОВГРАД

члан кредитне организације „Поверење“.

Чувајте се грипе!
Набавите одмах дигрипин!

Дигрипин је дао досад одличне резултате при сузбијању и лечењу грипе, кијавице, кашља и назеба. — Добија се у апотекама. ЦЕНА једној фиоли 20.— дин.

Производи: **Апотека Јоце Дивилда**
Нови Сад, Булевар Краљице Марије

ТОМИЋ И ДРУГ, Нови Сад, Кр. Петра II. бр. 22

Машине за писање, рачунање, умножавање

Електро-подузећа! Кућевласници!

У стубиштима, подрумима, хотелима, болницама, бродовима, индустријама и тамним просторијама можете из сваког старог шалтера направити увек и у тами светлећи шалтер, једноставним приклопом мале светлеће лампице („Цверглимлампе“) која не троши ништа струје. Најновији патент — увек светлећа звонца за лекаре, апотекаре и додиље. Светлећи прекидачи, друкери и шалтери.

Тражимо јаке електро-фирме за заступање у већим градовима за најновије патенте из електро-бранже.

ГЕН. ЗАСТУПСТВО за Југославију и Балкан:

ЈУГОПАРКЕТ, дружба з. о. з. Љубљана VII.

ЗАСТУПСТВА и складишта:

БЕОГРАД: ЕЛЕКТРОРАД, Бранкова ул. 30;

ЗАГРЕБ: МОРСОВИЋ, Илица бр. 42.

Посетите новоотворену гвожђарску радњу која вам пружа најбољи избор гвожђарске робе

Бухмилер Игњат

Нови Сад, Краља Петра II, бр 86.

СПОРТ

Недељни спортски програм

САНД — НАК

игралиште Нака. Почетак у 15 часова.

Београд:
Југославија — Бск,
БСК — Јединство.

Земун:
Земун — Грађански (С).

Сарајево:
Славија — Хашк.

Загреб:
Грађански — Славија (В).

Борово:
Војводина — С. к. Бат.

ЗА БОКС-МЕЧ У „СЛОБОДИ“ ВЛАДА ЖИВО ИНТЕРЕСОВАЊЕ У РЕДОВИМА ПРИЈАТЕЉА ОВОГА СПОРТА

У свим спортским круговима велико интересовање влада за бокс меч, који ће се одржати вечерас, у суботу, 4 о. м., у великој дворани хотела „Слободе“. Главна борба водиће се између познатих шампиона Јанеса Огризека и Лудвига Химелсбаха. Учествују још Лука Поповић, Младен Петровић и Т. Богдановић, из Београда, као и Аца Тадић, првак Новог Сада. Сем тога ће боксовати још три пара новосадских боксера.

Мали огласи

ТРАЖИМ

место за домара. Адреса у администрацији листа. (592)

СТУПИО БИХ

у предузеће или индустрију са 100.000 динара. Понуде у администрацији под „хитно.“ (587)

ХОТЕЛ „КОРЗО“

у Србобрану, комплетно намештен, са 1 априлом ове године издаје се под закуп. Сва обавештења у администрацији „Дана.“ (591)

КУЋЕ НА ВЕЛИКОЈ ПИЈАЦИ

са великим подрумима и просторијама. Темеринска улица 37—39 јевтино се продају. (590)

КУЋА ЗА ПРОДАЈУ

са 500 дин. месечног прихода, столарска радионица, улични фронт није изидан, по уговору на отплату може се купити, Ћирила и Методија 8. (589)

ВЕЛИКИ МАГАЦИН

издаје се од 15 марта у Руменачкој ул. 6. Упитати Уставска 22. (593)

ПЛАЦ

2 плаца, широк 13 мет., дубок 30 мет. цена по комаду дин. 25.000. 2 плаца, широк 12 мет., дубок 60 мет., цена по комаду дин. 27.000. 200 мет. од трамвајске станице удаљено на Темеринској улици

КУЋА

у близини велике Поште, са једним конфортним и једним мањим станом. Цена само дин. 210.000. Хитна продаја.

Биро

продаја и куповина некретнина Нови Сад, Илије Огњановића 18. Позади „Танурџића“. (600)

КУЋУ КУПУЈЕМ

око 500.000, посредници искључени, адреса у администрацији. (601)

ТРАЖИ МЕСТО ЗА ДОМАЋИЦУ

код старијег брачног пара или самца, ишла бих и за болничарку. Адреса у администрацији. (579)

КУЋА ЗА ПРОДАЈУ

састоји се из два стана. Продаје се због смртног случаја. Милоша Димитријевића ул. 63. (581)

ШЕГРТА

са платом тражимо. Алба, индустрија стакла и огледала. Нови Сад. Железничка улица. (569)

ГОСТИОНА

на пијаци издаје се под закуп. Упитати у администрацији листа. (562)

СТАРО ГВОЖЂЕ

разне метале, текстилне отпатке, стакло, кости и отпатке папира стално купује и продаје, Чесија Кастл, Нови Сад Руменачка 18. (462)

КОМПЛЕТНА ГАРСОНИЈЕРА

и више појединачних соба јевтино се издају. Централно грејање, артеска вода, Бојлер, трамвајска станица. Вила Орбан, Нови Сад. Телефон 25-36.

ТРАЖИМ

место инкасанта или томе слично, кауција кућа чиста у вредности 70.000 адреса у администрацији. (528)

Пре 300 година
приписивали су успехе лечења у Рогашкој Слатини некој тајанственој сили

Данас
је та лековита снага научно испитана и доказана. Она је благодат природе за трпеће човечанство

Али такође за здравље
је Рогашка минерална вода непроцењива заочување здравља. И Ваш ће Вам органивам наплатити већом отпорношћу, ако уместо друге пијете РОГАШК УМИНЕРАЛНУ ВОДУ

Rogaška slatina

ЏАКОВИ

Церадe
Канап

најјевтиније код

АВРАМА ШИФА

завода за позајмљивање врећа и церада

НОВИ САД

Краља Петра II ул. 22
Телефон 24-03.
Брзојав: Јутешиф
Творничко стоваришта
морске траве, коњске сруше, вабадн, гуртна, кудељних цева итд.
Тражите цјеновник.

Приспели су нови модели за 1939 г.
Chevrolet особни и теретни

Генерално заступство
Велауто Н. Сад, Кр. Петра II бр. 122. - Тел. 20+83

Пивница „Гамбринус“, Н. Сад

Свакодневно свеже оригинално будвајско пиво.

Кригла 8 дин. Чаша 5 дин.

Трчкало са бициклом **прима се**
Адреса у администрацији

Оглашујте у „Дан“-у

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИА

Данас у 5, 7·15 и 9·15

ПРЕМИЈЕРА

најлепша креација дивне

Лил Даговер

у прекрасном велефилму

Вечерња Елегија

снажна епизода из живота једне тајанствене жене

Не пропустите овај филм!

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 4 до 10 марта

Апотека Ненадовић, Краља Петра ул. бр. 12. Телефон 23-95.

Апотека „Ралетић“ (пређе Шиц), — Краља Петра II 2. Телефон 21-00.

Апотека Насл. Жигровића. Петроварадин.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА: Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су Олга, кћи Стевана Рајца, фабр. радника и Лидије Фараго. Алојз, син Алојза Ивачића, механичара и Терезије Киш. Хедвиг, кћи Александра Конрада, трг. путника и Јелене Клипел.

Венчања није било!

Умрли су: Агнеза Ерлеш, рођ. Јурца, надничарка, стара 29 година. Басарин, мушко дете, старо 6 дана. Стеван Крстић, ратар, стар 15 год. Уд. Кристина Халаши р. Гиле, домаћица, стара 72 године.

Особито пазите шта болесник пије

Ако Вам је икако могућно дајте му за здравље и ужитак чим чешће најбољу природну минералну воду

ОНУ са црвеним срцима

Ако сами болујете или се не осећате добро тражите картом бесплатни бањски проспект у којем имате и многе корисне упуте о здрављу, смртности, дебљини, нормалном пороћају и трудноћи, односно висине и тежине и дневни календар до 1980 године!

Управа Раденске лековите бање Слатина Раденци

код Марибора)

ДВОРСКИ ЛИФЕРАНТ ЗА МИНЕРАЛНУ ВОДУ

НОВИ ГРАЂЕВИНСКИ ПРАВИЛНИК ЗА ГРАД НОВИ САД СТУПИО НА СНАГУ

Да би се убрзала планска изградња територије града Н. Сада, Техничко одељење Градског поглаварства израдило је нови Грађевински правилник за град Нови Сад. Нови правилник је израђен у вези са Грађевинским законом. У њему је описано како ће се у којој зони градити, а, сем тога, детаљно су обрађена и сва питања која тангирају не само предузимаче, већ и саме власнике. Он је ступио на снагу са 1 мартом о. г., чиме је престала важност старо правилника.

Проглас друштва „Слоге“ у Новом Саду

Друштво „Слога“ основано је пре годину дана у циљу да организује наш народ и нашу интелигенцију у Војводини, да покрене и окупи све наше родољубе у једно око — да бисмо сви сложно учинили крај материјалном пропадању Срба и Југословена у Војводини и почели ново, срећније доба.

Ко ће поправити наше стање? Ко ће нас спасти? Само ми сами! Крајње је време да се тргнемо из апатије која прети пропашћу! Наша судба је у нашим рукама

Југословени, на окуп!

Ми смо, и пре рата, били у сличној рђавој ситуацији, па нисмо клонули, народ се кренуо, почео се организовати и било је успеха. И сада ће бити успеха, ако се окупимо у једно коло и почнемо паметно и сложно радити. Око нас су савремено организоване, родољубљем прожете мањинске масе. Не смемо ни ми заостати! Као што су предратни привредни покрет, оснивање српских земљорадничких задруга и возчаних завода освежили наш народ, ојачали нас и повели напретку, тако ће бити и сада

Почнимо озбиљан, организован рад! Бескрајно важне народне потребе нас зову, бескрајно лепи успеси нас чекају! Друштво „Слога“ жели да ради на нашем препороду, има програм који одговара нашим животним потребама: организацију села и целога народа, оснивање сељачких универзитета, помагање заната, трговине и индустрије. „Слога“ на почетку рада није нашла одзив који је с правом очекивала: да се јави што више чланова, да се учитељи и други национални радници са села одазову, те да оснивамо месне „Слоге“ по свима нашим селима и градовима. Од неких којима смо се обраћали нисмо добили ни одговора. А сви око нас раде, боре се и напредују, истискују нас из наших позиција. Заборавили смо начело од прерата: Србине, не испуштај земљу из шака, јер чија је земља онога је отаџбина!

Ипак је „Слога“ имала успеха: већ и самим својим постојањем — јер се зна да има покрет који се брине о нашем напретку — а и покренута су наша најважнија питања. На све стране се сада мисли, пише, ради. Са задовољством истичемо да су се неки одмах, на први наш позив,, одазвали, притекли у помоћ: Српска православна црквена општина у Новом Саду, Народна скупштина у Београду, „Бата“ у Борову, стари национални радник и добротвор Матице српске. Г. Стеван Уторник у Сомбору, као чланови оснивачи, и леп број редовних чланова у Новом Саду, а имамо обећања многих да ће нам помоћи.

Позивамо све наше свесне људе у друштво. Најбоља је помоћ кад се сам својевољно јави. Ми засада немамо чиновника да можемо сваког појединца позивати на упис. Молимо све учитеље и интелигенцију да купе чланове и оснивају месне „Слоге“. Сваки нови члан, сваки динар прилога је нова вера да ћемо успети у нашој намери: да сачувамо српски и југословенски карактер Војводине.

Уписујте се у „Слогу!“ Друга главна скупштина одржаће се 26 марта, у 9 сати. Чланарина је: помагачи 2 динара месечно; редовни чланови 200 динара; оснивачи 1000 динара; добротвори 10.000 динара; свега. Редовни чланови, оснивачи и добротвори могу уплатити свој улог у четири године, по четвртину.

И најмање село могло би основати месну „Слогу“, јер треба само 10 чланова (ма и самих оснивача). Молимо да се јаве повереници који ће скупљати чланарину и прилоге, а од 1 септ. о. г. (кад намеравамо покренути лист) и претплату на лист. И најмањи прилог је добро дошао. Требало би увести прилагање уместо венца, откуп уместо чашћења на славама, свадбама итд. Устав „Слоге“ и упутства треба тражити од претседника Слоге г. др. Ник. Продановића, Нови Сад, Дубровачки пут 17, а новац са стране слати на „Слогу“, друштво за просвећивање села, Нови Сад, чек. рачун бр. 59.548, а у Новом Саду на г. Спасу Атанацковића, трг., благајника „Слоге“, Трг. ослобођења.

Колико има имућних Срба, црквених и политичких општина којима је лако дати 200 или 1000 динара Кад би се нашло 1000 оснивача, то би била сума од милион динара и друштво би могло одмах изводити свој програм: штампати предавања за народ, слати путујуће учитеље, награђивати штедљиве и напредне сељаке, помагати отварање наших занатских, трговачких и индустриских предузећа. Могло би се наћи и добротвора с 10,000 динара; ако има још старог српског родољубља.

Позивамо братски, искрено све честите Србе и Југословене на сарадњу.

УПРАВА ДРУШТВА „СЛОГА“

—o—

УБРЗАН ЈЕ РАД НА РЕКОНСТРУКЦИЈИ ХЛАДЊАЧЕ У НОВОСАДСКОЈ КЛАНИЦИ

С обзиром на наступајуће топлије дане, рад на реконструкцији хладњаче на новосадској станици је убрзан. Меродавни сматрају да ће овим убрзаним радом омогућити благовремени завршетак, тако да ће се сва произведена количина меса очувати од квара и одржаће своју свежину до тренутка употребе. Тако ће се спречити многе заразне болести чије се клице развијају у месу које је изложено топлоти.

—o—

СМОТРА НОВОСАДСКИХ СКАУТА

У недељу, 5 марта о. г., у великој дворани Трговачке академије, одржаће се смотра новосадског Стега скаута. Смотру ће извршити старешина стега, Командант места, дивизиски генерал г. Милан Плесничар. На смотри ће се, сем редовних ствари, обавити и дељење сведоџби, полагање заклетве чланова, четна скаутска такмичења и натецање у песмама.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

РАСПОРЕД ПЕВАЧКИХ ХОРОВА за недељу, 5 марта, у православним храмовима је следећи: у Саборној цркви поји Ратарско црквено певачко друштво, у Алмашкој цркви хор Друге мушке гимназије, облачење и апостол дају ученици основне школе Змај Јована Јовановића; у Успенској цркви поји хор Државне мушке гимназије „Краља Александра I“, облачење и апостол дају ученици школе у Николајевској цркви Руско-русинско православно црквено певачко друштво „Зарја“, облачење и апостол дају ученици из Огледне школе; у Капели у Петроварадину поји хор Стевана Иванчевића, а у Ченејској цркви хор основне школе на Ченеју.

Претседник кривичног већа Касационог суда г. др. Емилијан Богосављевић одржаће у понедељак, 6 о. м., после подне у 18.30 часова, занимљиво предавање о теми „Јудикатура Касационог суда у судско-кривичном поступку“ (практично разлагање). Предавање одличног правника г. др. Богосављевића одржаће се у свечаној дворани палате Трговинске коморе. Управа Удружења правника моли све своје чланове да неизоставно дођу на ово интересантно предавање.

Управа Удружења пољопривредних радника сазвала је ванредну скупштину, која ће се одржати у недељу, 5 о. м., у просторијама Удружења, у улици Краља Петра Другог број 13.

У недељу, 5 о. м., одржаће се оснивачка скупштина грађевинских радника, у Јована Суботића улици број 9.

Удружење југословенских инжењера и архитеката секција Нови Сад, одржаће своју XIX редовну годишњу скупштину 5 марта, у 9 часова пре подне, у свечаној дворани Трговинско-индустриске и занатске коморе у Новом Саду. Позивају се чланови да неизоставно присуствују скупштини.

Завесе — покриваче — и јастуке укусно и јевтино монтира **„ГОБЛЕН“**, Нови Сад, Краља Петра Другог 20.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА ДЕЧЈЕ БОЛЕСТИ ДР. ЗЕМАНЕК, вратио се с пута. Прима Железничка 60. Телефон 28-22.

Инж. Миленко Марковић, овлашћени грађевински инжењер, и **инж. Милан Цветков**, овлашћени инжењер за архитектуру, отворили су заједничко предузеће за инжењерско пројектовање и градњу у Новом Саду, Железничка улица бр. 1

Антон Храбовски, дипломирани дентиста-техн. ординира од 8—12 и 2—6 часова, Нови Сад, Железничка ул. 56.

На Рибној пијаци је била данас једна комисија коју су сачињавали главни државни тужилац г. Јован Костић и управник полиције г. Живота Симић, која је установила да таљигаши, незгодно постављени, онемогућују хигијенску продају млечних производа.

Књижевни преглед

Стеван Вл. Каћански и Змај Јован Јовановић

У доба романтизма био је обичај да једни песници пишу песме другима, што је одавало њихово пријатељство, њихово узајамно поштовање и љубав. Те отуда, под утицајем свога времена, и сам Каћански певао је песме појединим нашим песницима. Међу те песнике долазе два највећа ондашња наша песника; то су Змај Јован Јовановић и Ђура Јакшић. Змај је већи песник него Каћански. Према томе претпоставило би се да је Каћански први посвећивао песме Змају, па тек потом Змај Каћанскоме. Међутим, то се није десило, већ је Змај први написао песму Каћанскоме, па тек после Каћански Змају. Дакле, Каћански је посвећивао песме Змају као одговор на једну његову песму коју му је овај, Змај, такође посветио. Та песма се зове „Побри Стевану В. Каћанском". Написана је 1857. У њој Змај кори Коћанскога што се ретко јавља стиховима. Она је израз Змајевог пријатељства према Каћанском, а уз то служи и као доказ да је Змај високо ценио Каћанскога као песника. Он га прекорева што не пише, то значи да он много држи до његовог писања; значи да сматра као штету, као губитак по нашу књижевност то што интензивно не ради на поезији; значи да је у њему гледао доброг, даровитог песничког стваралаца. Каћански је остао захвалан Змају за ову песму, што се види из самих његових песничких производа. Он је према њему осетио пријатељство. И у знак тог пријатељства он му посвећује песме. Године 1858 деси се на Грахову чувена битка између Црногораца и Турака. Ту Црногорци односе победу. Сав српски народ одушевљава се величином ове победе. И под утицајем овог одушевљења, Каћански опева поменуту битку у песми „Грахов-Лаз". Ту песму, у рукопису, Каћански посвећује Змају, као одговор на његову песму „Побри Стевану В. Каћанском" као одговор на то што га овај прекореo да се ретко јавља песмама. Том посветом хтео је да му рече да он пева, да ствара књижевна дела, да наставља свој песнички рад. Каћански тада још није био довршио „Грахов-Лаз", већ је био написао само његову прву половину, његових шест одељака. Он је ову песму послао Змају да је штампа у своме часопису „Јавору", што је овај и учинио. Она је почела да излази у четрнаестом броју овог часописа 1862. Али Змај је у њој изоставио посвету која му је била написана. То је он учинио из обазривости према самом себи. Није хтео да дозволи да му се пишу посвете у листу који сам уређује, јер такво посвећивање могло би да изгледа као ласкање или самохвалисање. Ово сведочи да Змај није био сујетан, да није тражио хвале, које би могле да изгледају као ласкање, већ да је он био светао карактер, који је гледао своју славу само у својим стварним, неоспорним заслугама, у својој правој вредности, у своме значајном књижевном раду, у величини свога јаког талента. Кад му је послао „Грахов-Лаз" да га штампа, Каћански је Змају био послао и песму под насловом „Своме побратиму. Ова песма је одговор на Змајеву именовану песму, што и сам Каћански каже:

С оне миле песме, животворног лека,
Поникла је, брате. и ова попевка.

Затим Каћански вели да га Змај тешио у својој песми коју му је посветио, да му је њом лечио болове, да му је ублажавао ране. Те због тога Каћански му пише песму:

Ти си мени лека у мом јаду дао,
Ја сам теби за лек песму отпевао.

Ово излагање показује да је постојало пријатељство између Каћанскога и Змаја. И то пријатељство добило је свога изражаја у њиховом књижевном стварању. Као његов плод јављају се песме које су један другом посвећивали. Истина, те њихове песме немају праве књижевне вредности. Али иако то немају, оне су сведочанство о пријатељским односима између ова два наша песника. Оне показују још и то да је Змај Каћанскога сматрао као песника који му је раван, наиме оне сведоче да је Каћански у своје време уживао глас једног од највећих српских песника.

Каћански Змаја помиње у песми „Нека их, нека". У тој песми он опева Ђуру Јакшића. Ту он каже да ће њега и Јакшића опевати Змај, ако они заједно погину у српској ослободилачкој борби.

Паднемо л' оба, — па с отим боље:
Бићемо скупа у гробу, хај!
Но ко ће гроб нам да опоје?
Та како, ко ће? Да шта је Змај?

Из овога видимо да је Каћански Змаја сматрао као једнога од највећих ондашњих наших песника, највећим поред Ђуре Јакшића, да му је одавао признање које је овај стварно заслуживао, да је сасвим правилно био оценио његову вредност. Дакле, по Каћанскоме Змај је велики песник. Он га уз Јакшића највише цени од свих српских савремених песника. И ова је оцена сасвим тачна. Она показује да је Каћански био у могућности да осети правог песника, какав је био Змај, да је имао развијен књижевни укус, да му је био сигуран суд. Док, међутим, поједини романтичарски песници, као Лаза Костић, нису ценили Змаја, већ су му побијали вредност. Познато је да је Костић био написао један велики памфлет о Змају. Дакле, Каћански спада у ред поштовалаца Змајеве поезије. Он је не само Змајев лични пријатељ, већ је имао и велико поштовање према њему као према песнику.

А. МАРТИНОВИЋ

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Једна добра стручна едиција

ЖАНДАРМЕРИСКИ ВЕСНИК, ИЗДАЊЕ ЖАНДАРМЕРИСКЕ ПОДОФИЦИРСКЕ ШКОЛЕ У СРЕМСКОЈ КАМЕНИЦИ

Ових дана је изишла из штампе фебруарска свеска Жандармериског Весника, стручног часописа Жандармериске подофицирске школе у Ср. Каменици.

Последња свеска Жандармериског Весника својом одабраном садржином показује да се овај часопис данас, у четрнаестој години свога излажења, уређује тако да потпуно задовољава потребе не само напредног кадра наше жандармерије него и полиције, као и уопште свих оних лица која се интересују за полициску струку.

Уредници и сарадници Жандармериског Весника, који излази једанпут месечно на најмање четири штампана табака, створили су од овог часописа једну угледну стручну ревију на којој сарађују наши познати криминолози, полициски стручњаци и многи правници који пишу о кривичном праву, кривичном судском поступку, криминалистици уопште, као и свима осталим питањима, теориским и практичним, која могу да интересују жандарме и полициске службеника, у првом реду.

Од 1926 године, када је почео да излази, у издању Жандармериске подофицирске школе у Сремској Каменици, Жандармериски Весник су уређивали: потпуковник г. Анте Чурић, мајор г. Ђорђе Вујичић, пуковник г. Т. Јанковић. Сада га уређује један нарочити уређивачки одбор на челу са пуковником г. Иваном Е. Јовановићем, командантом Школе, једним одличним стручњаком, под чијом је редакцијом часопис достигао свој највиши ниво.

Последња свеска Жандармериског Весника доноси прилоге: Милорада Ј. Поповића (Један прилог тумачењу чл. 42 тачка 2 под г.); Закона о жандармерији у вези са чл. 107 истога закона); Мирка С. Вукушића (Нешто о познавању лица); Анатола С. Петровског (Моторизација и улога коњичких јединица у жандармерији); Пантелије Цветића (Употреба оружја); др. Витка Ј. Модрица (Душа злочинца и његова урачунљивост); Милутина Б. Мићовића (Потреба реформе система дисциплинског кажњавања у жандармерији); Ивана Л. Радељевића (Важност Закона о сузбијању скупоће животних намирница); Јожефа Ш. Жагара (На чело брзине и изненађења); Франца Ф. Валенчића (Теорија и пракса); Војислава Л. Павловића (Трошкови кривичног поступка); Милана Ј. Милановића (Још нешто о фонду за узајамну помоћ жандарма); Д. Комадине (Интересантан начин преваре); затим разне службене вести, похвале, наредбе, забавни део итд.

Претплата за часопис је врло ниска: за полицију 48,, а за све остале 60 динара годишње.

ИЗБОР, свеска за фебруар, доноси: Човек који је спасао мир — Стјуарт Худзон; Пушење је рђава навика — „Јур лајф", Њујорк; Пропаганда преко радио — „Реви де Монд", Париз; Психологија Јапана — Маргит Гантенбајн; Шта ће открити нови телескоп? — „Персон Магазин", Лондон; Палестинске ноћи — Ладислаус Фараго; Клима по поруџбини — „Умшау", Франкфурт; Џибути, „Форнајтли", Лондон; Здраве очи без наочара — др. М. Пепард; Француска и морал мидинеткиње — Анри де Монтерлан; Папини најближи сарадници — „Штутгартер Илустрирте", Штутгарт; Основа медитеранске кризе — „Ноје Цирихер Цајтунг", Цирих; Сам на Јужном Полу — Ричард Е. Берд итд. Часопис издају сарадници предузећа Бата у Борову. Годишња претплата 60 динара, поједини број 6 дин. Излази сваког 25 у месецу. Чековни рачун администрације бр. 49.934. — Уредник Јова Кузмановић.

Соколско друштво у Мокрину подиже шуму у оквиру остварења Петрове петољетнице

Мокрин, 4 марта. — Због оставке старешине месног соколског друштва г. Петра Попова и начелника г. Аце Станчића одржана је ванредна скупштина. Изабрана је ова управа: старешина г. Урош Бадрљица, општински бележник; заменик старешине г. Драгутин Стефановић, управитељ школе; тајник г. Петар Попов, приватни чиновник; просветар г. Душан Адамов, парох; начелник г. Урош Маленчић, кројач; начелница гђица Емилка Милованова, учитељица; заменици начелника гг. Милош Рељин и Бока Крстин, земљорадници; заменице начелнице г-це Аница Грађина и Ката Коканова, домаћице; благајник г. Мита Понта, општински чиновник; чланови управе гг. Лазар Малогајски, Коста Новаков, земљорадници, Звонимир Макек, учитељ, Милена Бадрљица, учитељица, Бранко Живанић, приватни намештеник и Јова Недељков, механичар. Заменици чланова управе гг. Драгољуб Петков, Драгица Сивчева, Рада Ладичорбић, Аца Станчић и Паја Бадрљица.

Нова управа је почела са радом. Ових дана је одржано прво дебатно вече, на коме је просветар г. Адамов одржао предавање о идејним школама. После тога је настала дебата, у којој су учествовали многи присутни чланови. Пошто је прво вече одлично успело, са овим приредбама ће се наставити. Према новом програму рада, 12 марта ће се одржати поподневна приредба, у оквиру недеље трезвености и штедње. Приказаће се врло леп програм, а биће одржано и предавање о трезвености и штедњи. При управи је формиран Одбор Петрове петољетке, који има задатак да изврши организацију послова предвиђених програмом Петрове петољетке. У програму је засађивање шуме, које у Мокрину уопште нема. У ту сврху је општина дала потребно земљиште.

Од 28 фебруара до данас одржан је при друштву предњачки течај. Предавачи су били чланови управе, на челу са старешином. Код учесника течаја владало је велико интересовање, те ће се ускоро одржати нови течај за већи број учесника, који ће трајати више дана. У прогаму је и идејна школа, која ће се такође отворити при месном Соколском друштву.

П. П.

И наше ватрогасце „задесио велики малер новим градским чиновничким статутом. Уместо очекиваног побољшања њиховог материјалног положаја њихово разочарење није било мало када су сазнали да су новим статутом њихове, и иначе мале, принадлежности — редуциране. Познајем једног честитог старог ватрогасца, врло савесног службеника који ради у нашој Градској пожарној чети већ годинама. Познато ми је врло добро какве је све напоре он морао да улаже у вршење своје службе у жељи да увек буде савестан на дужности. Таман би, после двадесет и четири сата, проведена у служби, дошао кући да се мало одмори — бивао је одмах позиван због неке хитне интервенције. Никада се тај човек није жалио, никада роптао на свој позив, као толики други, пошто је свој занат радио са љубављу без које се не може радити ни један посао. Ових дана мој сусед, добри ватрогасац, дошао је кући сасвим утучен. Сазнао сам одмах разлог те његове потиштености. Градски статут је, изгледа, убио вољу за рад свима нижим службеницима Општине. Ако је то тако — потребно би било да се он одмах ревидира — он би се морао изменити, јер ћемо, иначе, његове рђаве последице осетити доцније...

У „Дану" сам прочитао писмо једног дневничара градске општине који говори о ванредно тешком положају општинских дневничара. Изгледа да је нови статут довео у тежак положај и све ниже чиновнике и службенике — да ли само због тога што они нису узимали учешћа у његовом стварању? — док је фаворизирао више градске чиновнике. Он је, наравно, требао да поправи и њихов положај, који је, колико ми је познато, био знатно слабији од положаја државних и бановинских чиновника истог ранга, али никако није смео да упропашћује мале чиновнике и службенике, дневничаре и ватрогасце, на пример, који не могу живети пристојно и поштено са неколико стотина динара месечне плате коју им нови градски статут одређује.

В. Ђ-ић.

„ТЕСТЕРАШКА СИМФОНИЈА"

Станујем у такозваном „најужем центру", те сам,, валда, због тога изложен свима могућим узнемиравањима и незгодама као и остали срећни Новосађани који станују у центру вароши. Пошто су ме после ручка, (када сам по навикама старијих чиновника који пре подне поштено раде пуних седам сати, мало прилегао), две даме узнемириле са прикупљањем некакве чланарине за неко друштво које даје сиротињи, како оне кажу, бесплатно млеко, око три сата после подне, таман ме је ухватио заслужени сан, мој стан се затресао од неке лупе тестераша који су на улици, тачно испред моје собе, секли дрво са моторном тестером... Мотор је помамно хуктао, а „тестерашка симфонија" никако није престајала читав сат. Не знам какви су прописи за сечење дрва, као ни то да ли их уопште има. Али, ако иг има свакако сечење дрва није дозвољено ма у које доба дана. А ако их још нема нека ми надлежни у полицији не замере што им дајем јавну сугестију да их што пре донесу, пошто је право да се и ми, јадни чиновници, можемо мало одморити у својим становима после напорног рада.

Инспектор Д.

НА ПРЕЛОМУ

Написао: **Др. Н. Шкеровић**

Можда ми Словени не чинимо изузетак међу другим светским племенима по својој прошлости и међусобним споровима и борбама. Али несумњиво чинимо изузетак по току развоја и формирању националних држава. Док су и мање сродна племена него што су многа словенска међусобно успела да форсирају заједничке особине и одлике и изграде јединствене велике нације и државе, дотле су се Словени узајамно потирали и уништавали, служећи врло често као оруђе у туђим рукама и за туђе сврхе, против сопствених интереса. Довољно је споменути велики број германских племена, или немањи број француских, која су у току историског збивања успела да формирају велику немачку, односно француску, націју, па да осетимо трагичност и судбоносност словенских међусобних спорова и борба. Још којекако се може и разумети вековни спор између Руса и Пољака, који су се — иако врло сродни — већ одавно формирали у посебне нације, изградили под разним — опречним — упливима своје посебне културне одлике, образовали своје државе, итд. Али је врло тешко разумети борбу например Словака и Чеха, Малоруса (Украјинаца) и Великоруса, Срба и Хрвата, па и Срба и Бугара; јер, са тачке гледишта признатих научних филолошких и етнографских истина, није могућно поставити националну границу између Чеха и Словака, Малоруса и Великоруса, а још мање између Хрвата и Срба. Етнографски и језично, то су целине које имају све услове за формирање јединствених нација. Кад се ове племенске групе и њихове разлике упореде са разликама које су некада постојале између француског Југа и Севера, између немачких Пруса и Бававаца, између талијанских Пијемонтеза и Калабреза, човек са запрепашћењем стоји пред феноменом словенске трагичне неувиђавности. Јер, док су германска, италијанска и француска племена превродила и отстранила огромне језичне, етнографске и менталитетне разлике, и формирала јединствене велике нације и државе, које су довољне да обезбеде своје егзистенције и да у крупним питањима светског значаја воде одлучну реч, дотле и јединствена — по најсуптилнијим одликама — словенска племена воде потмулу или отворену борбу између себе у својој сопственој кући. Већ вековима се показивала тенденција и предузимале мере — нарочито током 19 века — код сродних германских, италијанских, француских и других племена, да се спајањем мањих племенских организама формирају велике нације, које обухватају и срећно координирају све локалне племенске особине и одлике, чинећи их тако богатством и извором величине целе нације. Код Словена, међутим, запажамо сасвим супротне тенденције. Док велике европске нације иду, сасвим природно и логично, од мањега ка већему, словенска племена показују тежњу разилажења и одвајања и тамо где уистину не постоји ниједан озбиљан објективан разлог за то.

Било је једно време кад се озбиљно помишљало, да су и словенска племена и народи преживели свој дечји узраст неозбиљне свађе и кошкања. Био је то успешан талас одушевљене борбе за ослобођење испод туђинског јарма, при чему су се тражили узајамни наслони и везе. Што се више приближавао Светски рат, тим је словенска солидарност заузимала све одређеније, све жељеније и утешније, облике. Сарадња Словенаца, Хрвата и Срба била је толико присна да се већ никако није разликовала посебно српска, посебно хрватска, и посебно словеначка, особеност: сви су иступали заједнички као јединствен организам, што у ствари и јесу. Говорило се само о заједничким, јединственим, српско-хрватско-словеначким — јуогословенским идеалима: о ослобођењу и уједињењу у једну заједничку југословенску државу. Омладина је иступала уједињена, солидарно, и неодољиво борбено. Већ пре Рата израђен је тип убеђеног Југословенина, — нестало је било племенских граница, јер је свако прелазио преко вештачких препрека као преко туђинских замка ружне прошлости. Исто такав, ако не још и приснији, био је однос између Чеха и Словака; код њих је потпуно формирана идеја заједничке Чешкословачке државе. Праг је постао био моћна заједничка метропола; и не само то: Праг је имао постати заједничко словенско средиште. То је било доба нових нада, нових мисли и очекивања словенских родољуба. Враћала се поново у живот заплашена словенска мисао, која је на моменте играла руководну улогу у крупним догађајима. Балкански ослободилачки рат (1912), иако замрачен међусавезничким сукобом (1913), оставио је дубок и неизгладив утисак код свих словенских народа.

Веровало се, да почиње давно чекана словенска ера, и с том вером се ушло у Светски рат (1914). Коликогод је тај рат избио пре него се то желело, у њему су појединачно словенски неослобођени народи доказали толико животне снаге, прегалаштва, и способности да оцене догађаје и последице, да је то изненађивало чак и непријатеље. Присна сарадња и епохалне борбе и иступања Чеха и Словака, Срба и Хрвата, активност Пољака, огромне жртве Русије итд., све је то уливало пуно наде у освитак нове словенске ере у Европи. И завршетак Светског рата могло се сматрати више-мање као врло повољан за словенске народе: Словенци, Хрвати и Срби били су слободни и уједињени; Чеси и Словаци исто тако; Пољаци су коначно, након неколико векова расчомаданости и робовања, успели да се ослободе и формирају једну велику државу. Русија је, истина, изгубила водећу улогу међу словенским народима и, забављена својим унутрашњим изграђивањем, напустила словенску мисију, лаћајући се далеко шире, светске; али, и поред тога,, поратни изгледи словенских народа нису били лоши. Велике западноевропске демократске државе, у сагласности са својим интересима, биле су вољне да стално остану у присној сарадњи са словенским државама, које су настале из пожара Светскога рата. Интимне везе Југославије и Чешкословачке, добри односи Пољске и Југославије, постепено нормализовање југословенско-бугарских односа, давали су места нади, да ће се словенске ствари кретати желеним, природно-логичним правцем, те у догледно доба завршити једном општесловенском солидарном сарадњом, уз пуно поштовање културно-политичких индивидуалности појединих словенских народа. Оправдани и разумни интереси тих народа се стварно нигде не укрштавају и не косе; а географски положај и унутрашња потреба мирног изграђивања, као и — нарочито — спољни односи и суседства, те тенденције тога суседства, неодољиво су упућивали на непрекидну, широку, и интимну не само културну и економско-привредну, сарадњу словенских држава и народа. Али једна од битних полазних тачака за такву једну општу политику била је: унутрашња изградња и консолидовање опрека које су с временом и туђинским настојањима створене међу племенима истога етнографског народа, као и широкогрудо гледање на стварно незнатне опреке у погледу својатања неких територија између неких словенских држава у прелазним зонама. Али док су те прелазне зоне служиле код других народа као битна полазна тачка сливања појединих племена, односно једнокрвних и језично сродних група у једну широку заједницу, која је примила назив нације, дотле су код словенских народа те зоне служиле као узрок за вековне спорове и узајамно истребљавање. Довољно је овде потсетити на спор око Тјешина, у трагичном тренутку кад је решавана судбина опстанка Чешкословачке као независне државе. Таквих прелазних етнографских зона има између Пољака и Руса, између Срба и Бугара, између Србохрвата и Словака, да и не говоримо о присној језичној вези између хрватских и словеначких кајкаваца, као и исто тако присној сродности између Словака и Чеха, па чак ето и између Хрвата и Срба, између којих уопште није могуће повући никакву приближну границу. Такво ценкање и спорови, те узајамне крваве борбе између појединих словенских народа одувек су слабили њихову снагу и чинили од њих предмет за искоришћавање од стране суседа, који су систематски и непрекидно поседали и присвајали њихово земљиште.

Тачно је по оној народној: — „Конеће брата за брата он ће туђина за господара", злосретна је карактеристика Словена, да за узајамне спорове увек позивају за судије баш оне који само вребају прилику да се у спор умешају и свађу за себе искористе. Српски династе из доба распадања Душанове Краљевине, у својим међусобним свађама и борбама, стално су се обраћали за помоћ и посредништво Турској, док коначно нису постали сви робље свога „арбитра" и „помагача". Али прошлост, изгледа, није ничему научила словенске народе: никакви застрашавајући примери нису помогли. Откако је изашло на јавност Чешкословачко питање, па у току његова трагичног развијања, опет је избила на површину и заузела доминантан положај стара словенска поцепканост и неувиђавност. За време кризе био је потребан нескрупулозан и страховит замах мађарског бича и удар управо по лицу, па да освести неодмерену захукталост словачких сепаратиста: да о несловенском држању Пољске и не говоримо. Да ли ће и последице слома Чешке остати без последица? Да ли и савршено одређене смернице немачког надирања могу оставити у досадашњем ставу словенске водеће државнике? И не само словенске већ и државнике других држава које су на путу овог на-

И Л М

Коме је лакше: мушкарцу или жени?

»Жена за воланом« са Лилиан Харвеј и Вили Фричом

ОЛГА ЧЕХОВА И ГЕОРГ АЛЕКСАНДАР
у Тобис-Синема филму „Љубавна пустоловина

Доклегод се земља буде окретала и доклегод буду постојале вечери са добрим расположењем, шармантним женама и мудрим мушкарцима, остаће и једна тема вечно млада и нова, увек актуелна: „Коме је лакше у животу: женама или мушкарцима?"

Дискусија о том питању биће увек жива, али се мишљења никада неће сложити. Мушкарци ће једнодушно тврдити: „Женама је лакше!", а лепа жена, којој је живот отворен, којој се мушкарци бацају пред ноге, којој божица Фортуна пружа све могућности и све шансе, искусна Евина кћи увек ће изнова — данас, као и јуче и сутра — заступати становиште: „Мушкарцима је лакше!"

Жене су ретко када једнодушне, и готово никада солидарне. Чим се, међутим, ради о том питању, све оне стоје чврсто и збијено у заједничком бојном реду, борећи се за своја „права". Запитајте црнкињу у срцу Африке, која нема ни појма о тим проблемима, размажену луксузну женицу, једноставну грађанску жену или жену у којем звању — одговор ће увек бити исти: „Мушкарцима је лакше!"

А онда, драги читатељи, погледајте мало међу мушкарцима и запитајте једноставно и без оклевања — одговор ће гласити: „Женама је лакше!" Сасвим је при том свеједно, да ли сте то питање поставили каквом носачу, светском путнику, универзитетском професору или трговцу. У томе су питању сви мушкарци једнодушни.

Лилиан Харвеј и Вили Фрич баве се већ неколико недеља интензивно са решавањем тог питања, па међу њих долази, наравно, и до веома драматичних призора и озбиљних сукоба, али и до веселих упадица. На тај начин стварају се и пикантне ситуације. Лилиан Харвеј покушава, са лукавошћу праве Евине кћери, са сузама и јецањем да убеди Вилија у оправданост своје тезе, али он — остаје непоколебив.

О том нам прича нови Уфин филм „Жена за воланом". Када га тек будемо гледали на филмском платну, наћи ћемо се више него икад пред питањем: „Коме је, управо, ипак лакше?"

ИРЕНА ФОН МАЈЕНДОРФ
игра једну од главних улога у Тобис-Синема филмовима „Путујући народ" и „Две жене"

СИБИЛА ШМИЦ
игра главну женску улогу у Тобис-Синема филму „Игра на вулкану"

ПАУЛ КЛИНГЕР
игра главну мушку улогу у Тобис-Синема филму „Заљубљена пустоловина"

рања? Понавља се наш случај из доба средњевековног пропадања после Душана: оно што је у то доба за заслепљене српске династе Турска у њезину освајачком напону, данас је Трећи Рајх за словенске и друге државнике! После писмених с меродавног немачког места јасно одређених директива, неки дан се јавно изјаснио и вођа Немаца преосталих у сломљеној Чешкој, Кунт, о мисији тих Немаца у будућности. Та мисија је иста, рече, као што је била у своје време мисија Судетских Немаца! Куд ћеш јасније одређивање даљих циљева! Као прашки Кунт, потпуно исто мисли и мариборски или новосадски Кунт, као и онај у Пешти, у Букурешту, у Варшави, у Кијеву и Одеси, или у каквој забаченој немачкој насеобини у плодном руском Поволжју на путу за Црно Море.

Сви су ти Кунти исти, с истим циљевима; али ми се нимало на њих не љутимо, јер они врше своју дужност, извршују своју „мисију", онако како им налаже геније народа коме припадају. Нас љути словенска неувиђавност и словенско проклетство — неслога. Зашто и ми да не вршимо своју дужност, зашто и ми не извршујемо мисију словенског генија! Или је можда тачно немачко учење о словенској инферијорности, и о томе да су „Словени само историско гнојиво за ђубрење немачке њиве! — Генијални песници, и културне вредности, које су давали и дају поједини словенски народи, одлучно и јасно говоре против те немачке тезе. Али је истина, да ми унутрашњом нашом свађом и неувиђавношћу дајемо маха освајачким прохтевима разних суседа и припремамо себи ропство из којега се, ако га допустимо, никад избавити нећемо. То је страна опомена догађаја и времена у коме живимо. Да ли то треба још и даље објашњавати?...

(„Нова Европа")

У Новом Саду се отвара песплатни берберско-фризерски течај

Државни завод за унапређење занатства и индустрије при Министарству трговине и индустрије, у сарадњи са Заводом за унапређење занатства, трговине и индустрије Новосадске коморе приређује шестонедељни бесплатни берберско-фризерски течај за берберско-фризерске занатлије из Новог Сада и околине.

Овај курс је организован на тражење Берберско-фризерске секције Удружења занатлија у Новом Саду, са циљем да пружи могућност берберско-фризерским мајсторима и помоћницима да се усавршe у својој струци

Течај ће водити познати стручњак из Београда г. Стеван Лукинић, стручни наставник, који је ранијим течајевима на подручју Новосадске коморе постизавао лепе успехе.

Школарине и уписнине на курсу неће бити. Учесници ће при упису имати да плате само 20 динара за ефективне трошкове за набавку материјала.

Течај почиње у понедељак 6 марта, а одржаће се у учионици Коморе. Предавања ће бити сваког дана, осим суботе и недеље, и то од 8 до 10 часова увече.

Међу новосадским берберима и фризерима влада за овај течај велико интересовање.

Пријаве за течај прима Завод за унапређивање занатства, трговине и индустрије при Новосадској комори (Булевар Краљице Марије, бр. 3, соба бр. 4) за време званичних часова, свакодневно од 8—12.30 и од 15.30 до 18 часова, до 10 марта

АУТОМОБИЛОМ
научићете и
ШОФЕРСКИ ИСПИТ
положићете ако се обратите на адресу
ПРОТИЋ И ПЕШЕЊАНСКИ
НОВИ САД, Љубљанска ул. 1.

УРАНИА КИНО приказује „Вечерњу елегију" са дивном Лил Даговер
ПОЗОР! Сутра у 10'30 МАТИНЕЈА на многобројну жељу ц. публике »Љубавна дражба« са Мариком Рек и Паул Кемпом

Намештај добија се у најбољем квалитету са најлепшим избором и најповољнијим ценама код **Бенце** Петровград Нови Сад Пашићева улица број 20

МУШКАРЦИ

који трпите од сексуалне неурастеније односно

ИМПОТЕНЦИЈЕ

недовољне функције полних жлезда, душев. не депресије, покушајте

ОКАСА

100 таблета Дин 220·—
50 таблета Дин. 110·—

које су од многих лекара искушене и као хормонски препарат одобрене.
Шаљемо директно. Поштарину не рачунамо.

Апотеке Мр. Рожман

Београд, Теразија 5. — Рег. С бр. 2782-1934

Посетите новоотворену

трговину ципела „Новитет“

Нови Сад, Кр. Петра II 11

која Вам пружа највећи избор женских и мушких ципела првокласна ручна израдба

пар **150.- динара**

Специјална радионица

за оправку и монтажу Саучас-Дизел мотора као и машина за фабрикацију леда и постројења за хлађење

ПАВЛЕ ЕРИК, Нови Сад

Приморска 29. - Тел. 31-09

Пролеће је тиц

купите нове ципеле!

15

48321—646
Ципелице на шнир од лаковане гуме, са чврстим ђоном и топлом фланелском поставом. Не пропуштају воду, а стају само Дин 15.—, 19.— и 25.—.

59

2425—6636
У овим ципелама удобног кроја Ваша нога осећаће се слободно. Израђене су од црног дивтина, са апартним украсом од лака.

49

2425—66121
Укусне ципелице на шнир од финог црног бокса, са кожним ђоном и полувисоком потпетицом. Прилежу добро уз ногу, а могу се носити уз сваки капут и костим.

35

3222—48802
Дечије полуципеле од јаког бокса, са неподеривим гуменим ђоном. За живахну децу нема боље ни трајније обуће.

49

2925—64648
Практичне женске ципеле на шнир, израђене од финог црног или браон бокса, са кожним ђоном и кожном потпетицом.

49

1937—68822
Ево елегантних ципела које су приступачне сваком чиновнику, трговцу и занатлији. Веома издржљиве. Израђене су од бокса, са кожном табаницом и неподеривим ђоновима. Продајемо их црне и жуте, по истој сниженој цени од Дин 79.—.

49

0675—46197
Женске ципеле са широком шпангом преко риста, кожним ђоном и ниском потпетицом. Удобан облик стува ноге.

Пре 49, сада

Краљица

танка као паучина

39

29

58077—607
Удобни гумени лаковани опанци, са појачаним ђоном и украшеним лицем. Издржљиви и непромочиви. Мушки стају само Дин 29.—, женски Дин 25.—, дечији Дин 19.—.

6922—44609
Укусне и јаке дечије ципелице израђене од јаког бокса, са кожним ђоном и кожном потпетицом. Бр. 35—38 Дин 79.—.

59

4644—44604
Девојачке ципеле од јаке коже, са шпангом и кожним ђоном. Најприкладније за штрапац.

99

927—64627
Елегантне и удобне мушке ципеле од бокса, тубастог облика, са кожним ђоновима и кожном потпетицом.

49

4767—68802
Удобне баканце за сваки штрапац, широког облика, израђене од масне кравине са кожним дубом и кожном табаницом и са јаким гуменим ђоновима, непромочивим и неполеривим. Стају по сниженој цени само Дин 79.—.

29

38325—611
Женске полуципеле од лаковане гуме, са гуменим ђоном и ниском потпетицом. Непромочиве и издржљиве. Могу да замене кожну ципелу, а стају само Дин 29.—.

Бата

ОГЛАС

Главна годишња скупштина Удружења „Здравље“ у Новом Саду одржаће се **дана 5 марта о. г. у 15 часова у** просторијама гостионе Мароша Мишка Кр. Петра II улица број 85.

На знање свим члановима удружења.

Нови Сад, 15 фебруара 1939 год.

УПРАВА.

Новоотворена

Млечна ресторација „Мирјана“

у Танурџићевој палати

Сензација дана!

Свеже хигијенско млеко

Млечни производи

Послуга у „Јена“ стаклу
Електрични погон

Посетите нас и уверите се!

Опет се добијају првокласне

Holder-ове прскалице

Препоручујемо за пролећно прскање воћака: — Леђне прскалице на високи напон, до 1о атм. притиска, — прскалица на колицима, до 2о атм, притиска и моторне прскалице, од 2о-4о атм. притиска.
Велико стоваришће **Holder**-*ових прскалица на високи напон као и познатих* **Holder-Metzingen** *прскалица за прскање винове лозе.*

Рек и комп. к. д. Нови Сад, Сокалска ул. 3, тел. 30-51

Објава

Решењем Мин. трг. и индустрије II бр. 5630/К од 19 фебр. 1938 год. одобрена је ванстечајна ликвидација Српској штедионици д. д. Ђурђево, те се позивају веровници да своја потраживања пријаве ликвидационом одбору у року од три месеца.

Веровници по уложним књижицама не морају пријавити та своја потраживања осим ако траже бољи исплатни ред, но што им припада по § 51 тач. 2 Стечајног закона, или захтевају више од износа на који, са још не уписаном каматом, гласи књижица,, или остварују која посебна права, која нису видна по књижици.

У Ђурђеву, 20 фебруара 1939 г.

Српска штедионица д. д.
Ђурђево, у ликвидацији.

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стевана Брановачког 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско-издавачко предузеће Краља Александра, 2